

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon številke 3122, 3123, 3124,
3125, 3126

Inseratni oddelki: Ljubljana, Seles-
burgova ul. — Tel 3492 in 3392

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2
Telefon št. 190

Računi pri pošti ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17 749

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30 din.
Za inozemstvo 50 din

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica številka 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

Znanilci novih važnih dogodkov

Spet se množe glasovi, da smo tik pred novimi važnimi dogodki na mednarodnem področju, tako vojaškimi kakor diplomatskimi. Te domneve se opirajo na dejstva, ki jih ni mogoče prezreti.

Gotovo je, da moramo smatrati za-
tišje zadnjih dni samo za prehodno fa-
zo. Proti koncu preteklega leta se je
tako na bojiščih kakor v diplomatskem
pogledu razvil nov položaj, ki je bil v
marsičem v nasprotju z vsem doteda-
njim razvojem. V vojaškem pogledu je
Velika Britanija na nekaterih bojiščih
prevzela pobudo in svoje roke, medtem
ko ji je na diplomatskem področju po-
sredno ali neposredno koristilo novo
stališče Zedinjenih držav in deloma tu-
di Rusije. Pričakovati je bilo, da tudi
tabor velesil osi ne bo ostal dolgo pa-
siven nasproti temu razvoju. Mimo no-
vih diplomatskih korakov so se nakazo-
vale na obzorju tudi spremembe v tak-
tiki na bojiščih. Oboje je danes dejstvo.

V diplomatskem pogledu vzbuja spet
pozornost evropski jugovzhod, kjer sta
velesili osi že pred nekaj tedni razvi-
jali izredno diplomatsko delavnost. Ta
se je tedaj zaustavila ob Bolgariji, kakor
smo o tem že pisali. Sedaj pa prihaja
prav Bolgarija spet v ospredje zima-
nja. Povod za to so dale v zadnjem ča-
su razne zunanje politične izjave, ki smo
jih slišali iz Sofije in o katerih ne bi
mogli reči, da so skušale ustvariti po-
polno jasnost glede bolgarske politike.
Sedaj se je tem izjavam pridružilo še
potovanje bolgarskega ministrskega
predsednika Filova na Dunaj. Uradno
se to potovanje sicer utemeljuje za
zdravstvenimi razlogi, toda poročila iz
najrazličnejših virov nakazujejo kot
največjo verjetnost tudi diplomatske
razgovore Filova v Nemčiji, najbrž z
nemškimi zunanjim ministrom Ribben-
tropom. Za to govori med drugim okol-
nost, da spremlja bolgarskega ministr-
skega predsednika na njegovem obisku
v Nemčiji nemški poslanik v Sofiji. Po-
zornost vzbuja v tej zvezi tudi pisanje
nemških listov, po katerih se zdi iz-
ključeno, da bi se Bolgarija še nadalje
upirala priključku k novemu evropske-
mu redu, kakor sta si ga zamislili vele-
sili osi. Bolgarski listi pa zlasti poudar-
jajo, da morajo biti »še v tem letu za-
gotovljene vse bolgarske življenjske
koristi.«

Na drugi strani opažamo, da skušata
velesili osi tudi v vojaškem pogledu
spremeniti svojo dosedanja taktika in
si na drugačni osnovi porazdeliti ločene
in skupne naloge. Tako smo te dni ču-
tali o odhodu italijanskega letalskega
zboru, ki je doslej sodeloval z nemški-
mi letalskimi silami v napadih na Angli-
jo, medtem ko je vrhovno poveljstvo
nemške vojske istočasno sklenilo odpo-
slati v Italijo poseben nemški letalski
zbor, ki bo sodeloval z italijanskimi le-
talskimi silami v borbi proti Veliki
Britaniji na sredozemsko-afriškem bo-
jišču.

Nemčija in Italija pa se najbrž ne
misli omejit samo na ta del voja-
škega sodelovanja v bližnji bodočnosti.
Vojški strokovnjaki prav te dni znova
razpravljajo tudi o možnostih močnej-
šega nemškega angažiranja na južnih
bojiščih. Glede poti, po katerih bi se
moglo to zgoditi, navajajo konkretna
tri, ono preko Alp po železnicah, ono
preko Rumunije ter končno ono preko
zapadne Evrope, preko Francije in Špa-
nije.

Vojški strokovnjaki nevtralnih držav
izražajo glede prve možnosti nekaj
splošnih pomislekov, ki se tičejo na eni
strani ranljivosti železniških zvez, na
drugi pa velike ovire, ki jo predstavlja
za kopno vojsko morje, ako ga ni mo-
goče obvladati z mornarico. Glede druge
možnosti opozarjajo na koščljiva
vprašanja, ki so zvezana s prehodi črt
preko nekaterih držav, v kolikor si na
primer na področju evropskega jugo-
vzhoda ne moremo zamisljati nepo-
srednega stika med vojskami obeh voj-
nih taborov brez naklonjenega stališča
nevtralnih držav, zlasti nevtralnega ve-
lesil, kakor na primer Rusije, ki vedno
bolj opozarja, da se brez njenega pri-
stanka ne morejo izvršiti spremembe
na področjih, ki jih smatra za svoje
»varnostno območje«. O tem se je prav
v zadnjem času veliko pisalo.

Glede tretje možnosti opozarjajo vo-
jaški strokovnjaki na še nerazčiščeno
stališče Francije in Španije. Glede prve
možnosti raznih virov prav zadnje dni si-
lišali, da je Nemčija postavila vichyjski
vladi ultimativne zahteve, kar naj bi
potrjevalo informacije, da so odnošaji
med Nemčijo in Francijo po Lavalovi
izločitvi iz Pétainove vlade dejansko
prekinjeni. V Berlinu pa označujejo te
vesti za brezsmiselne, češ da s pravne-
ga stališča po sklenitvi premirja s
Francijo sploh ni mogoče govoriti o ka-
kih rednih diplomatskih odnošajih, si-
cer se pa v odnošajih med obema drža-
vama ni prav nič spremenilo, odkar
sta se dne 24. oktobra 1940 sešla kan-
celar Hitler in Maršal Pétain. Glede
Španije prevladujejo na sedaj glasovi,
da se še ne misli zaplesti v konflikt,

Napad na Bardio se je pričel

Včeraj zgodaj zjutraj so po močni topniški pripravi prešle avstralske čete v naskok in prebile prvi utrjeni sektor italijanske trdnjave Bardie v Libiji

Kairo, 3. jan. j. (Reuter) Vrhovno voj-
no poveljstvo britanskih čet na Bliznjem
vzhodu poroča, da so danes v zgodnjih
jutranjih urah avstralske čete s podporo
tankov izvršile močan napad na italijan-
ske obrambne črte pred Bardio ter pre-
drle italijanski obrambni sektor okrog
bardijske trdnjave. Operacije se v redu
nadaljujejo.

Kakor je bilo mogoče dodatno zvedeti,
so avstralske čete po močnem priprav-
ljalnem ognju topništva z vso silo na-
skočile italijanske utrjene postojanke,
pri čemer se je skupini tankov posrečilo
prodrati daleč za prve italijanske obramb-
ne črte. V italijanski obrambi je v veliki
meri sodelovalo tudi bombno in lovsko
letalstvo, ki je poskušalo s strojnimi
ognjem in bombardiranjem ovirati ang-
leške čete, dočim italijansko topništvo na-
sprotno ni bilo posebno aktivno. Podro-
bnosti o trenutnem položaju pred Bardio
še niso znane.

Kairo, 3. jan. s. (Reuter) Poveljstvo an-
gleške vojske na Bliznjem vzhodu javlja
v svojem današnjem komunikatu:

Libija: Tik po nastopu zore so davi av-
stralske čete s podporo tankov prodrle v
en sektor obrambnega sistema okoli Bar-
die. Operacije se nadaljujejo.

Z drugih bojišč ni ničesar poročati.
London, 3. jan. s. (Reuter) K današnje-
mu uradnemu komunikatu iz Kaira o
vodoru v bardijski obrambni sistem, pri-
pomnimo v merodajnih angleških voja-
ških krogih, da gre sicer morda za enkrat
samo za napad na zunanji utrjeni si-
stem okoli Bardie, da pa je morda današ-
nji napad tudi že začetek velikega ang-
leškega napada na Bardio. Vsekakor bo od
prvega uspeha današnjega napada odvis-
no, če bodo Angličani pričeli že takoj s
splošnim napadom na Bardio ali ne.

V angleških vojaških krogih ob tej pri-
liki ponovno opozarjajo, da Bardia ni samo
močna trdnjava, temveč je bila tudi glav-
no oporišče za vso italijansko vojsko, ki
je operirala proti Egiptu. Bardio močno
ščiti več pasov utrdb, ki jih tvorijo bun-
kerji, strelski jarki, pasti za tanke itd.
Posadka razpolaga tudi s težkimi topni-
štvom.

Italijansko poročilo

Rim, 3. jan. br. (Stefani) Vrhovno po-
veljstvo italijanske vojske je objavilo
davi v svojem 210. službenem vojnem po-
ročilu o borbah v Afriki:

Na obmejnem področju Cirenaik je
naše topništvo močno obstreljevalo so-
vržne mehanizirane skupine in pomorske
sile. Naši bombniki so ponovno napadli
neko sovražno prednjo pomorsko oporišče
ter ladje ob obali. Ena sovražna križarka
je bila zadeta. Druga letala so bombardir-
ala in s strojnimi obstreljevali motorizirane
skupine sovražnikov na fronti pri
Bardii in v puščavi. Vsa naša letala so se
vrnila na svoja oporišča.

V vzhodni Afriki ni bilo nikakega po-
sebnega dogodka.

Silen letalski napad na Tripolis

Kairo, 3. jan. s. (Reuter) Poveljstvo an-
gleške letalstva na Bliznjem vzhodu jav-
lja v svojem današnjem komunikatu:

V noči od srede na četrtek so izvedli
angleški bombniki dva močna napada na
ladje v pristanišču v Tripoliju. Pri prvem
napadu so bombe padle na južnovzhodni
pomol, ob katerem je bilo zasidranih 5 kri-
žark. Več požarov je bilo povzročenih med
hangarji za hidroplane. Bombardiran je bil
tudi carinarniški del pristanišča in je bila
ena ladja zadeta. Med hangarji za hidro-
plane so nastale še nove eksplozije in novi
požari. Med drugim napadom je nastalo
med carinarnicami 5 požarov in tri eksplo-
zije, verjetno na ladjah, ki so bile tam za-
sidrane. Dve veliki motorni ladji sta bili
zadete. Gosti oblaki dima so pokrivali bom-
bardirano področje. Požare je bilo z letal
videti 60 milj daleč.

V Zapadni puščavi je bilo izvedenih več
novih letalskih napadov na Bardio. V noči
na četrtek so bili povzročeni požari med
skladišči in zgradbami v mestu. Včeraj sta
bila izvedena dva nova napada v glavnem
na zbirališče motornih vozil in na utrjeno
taborišče zapadno od mesta. Povzročena je
bila znatna škoda, kar so potrdila lov-
ska letala na izvidniških poletih.

Nad vzhodno Afriko je bilo izvedenih

vsaj ne pred popolnim razčiščenjem
položaja v Franciji.

Iz tega zaključujejo vojaški strokov-
njaki, da ostaja za Nemčijo slej ko prej
glavno bojišče Anglija, glede katere je
stalno odprto vprašanje tako zvane in-
vazije ali vpada z vsemi oboroženimi
silami. Tu pa se še bolj ko kjerkoli
drugje postavlja vprašanje časa, kajti
izven dvoma je, da pridobiva splošna
vojna proizvodnja tem večji pomen za
nadaljevanje in tudi odločitev vojne, ko-
likor bolj se vojna zavlačuje. Pomen
časa pa je v nekem medsebojnem raz-
merju porazdeljen na oba vojna tabora.
Uspešnost ameriške pomoči Veliki Bri-
taniji je odvisna predvsem od naglice,
s katero se izvršuje; od te naglice pa
je na drugi strani odvisna tudi nujnost
poprejšnjega nemškega posega v raz-
voj. V tem je trenutno smisel ogromne
oboroževalne tekme med obema vojni-

mno izvidniških poletov, toda ni ničesar
važnega poročati.
Z vseh teh operacij z vseh front so se
vrnila vsa angleška letala.

Potopitev italijanske podmornice

London, 3. jan. s. (Reuter) Admiralite-
ta javlja. Angleška podmornica »Thunder-
bolt« je s torpedom potopila italijansko
podmornico, ki je bila pod eskorto na pot
v neko oporišče, ki je zasedeno od sovra-
žnika. Ko je angleška podmornica izstrelila
torpedo, se je dvignil nad površino pod-
mornico visok stebel vode in sledila je
močna eksplozija. Ko sta dim in vodni cu-
rek izginila, je molo iz vode samo en del
sovražne podmornice in sicer v strmem
kotu. Kmalu nato je podmornica popolno-
ma izgubila pod vodno površino. Tri obo-
rožene ribiške ladje, ki so tvorile spre-
mstvo sovražne podmornice, so potem z glo-
binskimi bombami napadle angleško pod-

Pétainov triumvirat v Franciji?

Vladne posle bo vodil sedaj pod maršalovim vodstvom triumvirat, ki ga tvorijo admiral Darlan, general Huntzinger in zunanji minister Flanđin

New York, 3. jan. j. (Ass. Press.) Iz
Vichyja poročajo o dalekosežni preosnovi
francoske vlade. Namesto dosedanjega
kabinetu je bil pod vodstvom maršala Pe-
taina ustanovljen triumvirat, ki ga tvorijo
admiral Darlan, vojni minister general
Huntzinger ter zunanji minister Flanđin.
Ta triumvirat bo prevzel večino ministr-
skih resorov ter bo trojica z maršalom
Pétainom na čelu dejanski predstavljala
celotni novi francoski režim.

V političnih krogih v Vichyju smatrajo,
da pomeni triumvirat na čelu Francije po-
novno znatno ojačanje položaja maršala
Pétaina, ker bo dejanska vodilna osebnost
v novem sistemu ostal le maršal Pétain.
Kakor se naknadno doznava, je minister
brez portfelja pri ministrskem predse-
stvu Baudoin podal ostavko na svoj po-
ložaj.

Vichy, 3. jan. s. (Ass. Press) Uradna
agencija Havas označuje vesti o popolni
reorganizaciji francoske vlade in ustano-
vitvi triumvirata Darlan - Huntzinger -
Flanđin kot preuranjene. Uradno potrjen
je doslej samo odstop ministra Baudoina.

Dve francoski vojni ladji žrtev eksplozij

Vichy, 3. jan. s. (Ass. Press.) Franco-
ska admiraliteta javlja danes popoldne v
posebnem poročilu, da sta se francoska
podmornica »Sphax« in pomožna vojna
ladja »Romeo« potopili po močnih eksplo-
zijah, ko sta bili na poti iz Casablanca v
Dakar. Ladji sta bili potopljeni verjetno
s torpedi neznanе podmornice. Katastro-
fa je zahtevala 74 smrtnih žrtev med
francoskimi mornarji.

London, 3. jan. s. (Reuter.) V ang-
leških uradnih krogih pripomnijo, da v
trenutku, ko je bil izveden napad na obe
francoski vojni ladji med Casablanc in
Dakarom, ni bilo nobene angleške podmor-
nice v bližini dogodka. Najbližja angleška
podmornica je bila oddaljena 500 milj, ka-
kor je ugotovila uradna preiskava.

Razveljavljeni mandati poslancev in senatorjev

Ženeva, 3. jan. (DNB.) Tukajšnji listi
poročajo iz Vichyja, da je v kratkem pri-
čakovati dekreta o razveljavitvi manda-
tov cele vrste senatorjev in poslancev. To
bo veljalo v prvi vrsti za tiste parlamen-
tarce, ki so jim že s prejšnjimi sklepi
vzeli francosko državljanstvo in ki z-
vzeli morejeto opravljati nobene javne funk-
cije na Francoskem. Med njimi so publi-
cisti Henri de Kerillis, bivši minister Pier-
re Cot, baron Maurice de Rothschild itd.
Mandat bo razveljavljen tudi židovskim

ma taboroma. To pa tudi opravičuje
domnevo, da so novi važni dogodki na
obzorju.

Za razumevanje položaja moramo
končno pripomniti, da se Amerika an-
gažira za Veliko Britanijo ne le s po-
šiljanjem vojnega materiala, temveč
tudi s posredno diplomatsko pomočjo.
Prav te dni nam nakazujejo vesti di-
plomskega akcije Amerike v raznih državah.
Tako se ameriški veleposlanik
Phillips vrača na svoje mesto v Rim
»s posebno misijo«. S posebno misijo
prezidenta Roosevelta nastopa tudi no-
vi ameriški veleposlanik v Vichyju
admiral Leahy, medtem ko je zelo agilen
tudi ameriški poslanik v Madridu
Weddel. Istočasno zaseda ameriški kon-
gres, ki bo v kratkem razpravljal o zna-
nem Rooseveltovem predlogu glede od-
stopa vojnega materiala ameriške vojske
Veliki Britaniji.

mornico, toda brez uspeha. Smatrati je kot
gotovo, da je bila sovražna podmornica res
potopljena.

Angleška podmornica »Thunderbolt« je
bivša podmornica »Thetis«, katere tragedi-
ja je leta 1939 pretresla ves svet. Kakor
je znano, se je tedaj podmornica »Thetis«
v bližini obale severnega Walesa potopila
na poskusni vožnji. Sto oficirjev in mor-
narjev je tedaj izgubilo življenje. Podmor-
nico je kasneje uspelo potegniti iz morja
in je službena preiskava mornarskega mi-
nistristva ugotovila, da nesreče ni zakrivila
kakršnakoli napaka v konstrukciji. Zaradi
tega je bila podmornica »Thetis« poprav-
ljena, nato pa prekrščena na ime »Thun-
derbolt«.

Streli na letala Rdečega križa

Rim, 3. jan. j. (Stefani) »Popolo di Ro-
ma« poroča, da so angleška letala pričela
bombardirati tudi nasprotna letala Rdečega
križa, katerih naloge je edino ta, da po-
magajo ponesrečenim mornarjem in le-
talcem, ki so bili sestreljeni v morje. Ozlo-
roma ki so se rešili s potopljenih ladij, »Po-

polo di Roma« pripominja, da je nedavno
neko angleško letalo obstreljevalo neko le-
talo Rdečega križa naziv iz temu, da so se
na njem povsem jasno videli znaki Rdečega
križa. K sreči je obstreljevanemu le-
talu uspelo pobegniti in doseči svoje opo-
rišče.

London, 3. jan. j. (Reuter) V zvezi z ita-
lijanskimi obdolžitvami o obstreljevanju
letal Rdečega križa pripominjajo na me-
rodajnem mestu v Londonu, da je angleška
vlada že pred časom ugotovila, da Nemci
uporabljajo letala Rdečega križa tudi za
izvidniško službo. V teh okoliščinah se-
va ni mogoče računati s tem, da bi mogla ta
letala čuvati pred napadom mednarodna
pogodba o Rdečem križu, sprejeta v Žene-
vi.

Kdo napada ladje v južnem Pacifiku

Hongkong, 3. jan. s. (CBS). Po tukajš-
njih informacijah je napade na angleške
ladje v južnem Pacifiku izvršila neka obo-
ročena trgovska ladja, ki je priplula na
Daljni vzhod pod angleško zastavo.

Uspeh de Gaulleovega novoletnega poziva

London, 3. jan. s. (APL) Iz Francije
poročajo, da je imel poziv generala de
Gaullea, naj na Novo leto vsi Francozi v
zasedenem in nezasedenem delu države od
14. do 15. ure ostanete doma in ne gredo
na ulice, velik odziv. Ulice v Franciji so
bile ob tem času skoro povsod popolnoma
prazne.

Rooseveltov delegat pri angleški vladi

Washington, 31. jan. s. (Ass. Press) Pred-
sednik Roosevelt je sporočil danes na kon-

ferenci tiska, da je sklenil imenovati biv-
šega trgovskega ministra Harryja Hop-
kinsa za svojega osebnega predstavnika
pri angleški vladi v Londonu. Hopkins
bo odpotoval na svoje mesto že v kratkem
in bo izvrševal svojo funkcijo, dokler ne
bo imenovan novi ameriški veleposlanik
pri angleški vladi. Hopkins ne bo imel ofi-
cielne položaja poslanika, vzdrževal pa bo
stalno najožje stike z angleško vlado.

Roosevelt je dalje napovedoval, da bo
ameriška vlada dala takoj v gradnjo 200
novih trgovinskih ladij s po 8500 tonami.
Gradnja bo stala 300 do 350 milijonov do-
larjev. Prve ladje iz te serije bodo dogra-
jene že v teku enega leta.

K Hopkinsovem imenovanju pripomi-
njajo v poučenih krogih, da spada Hop-
kins od nekdanj med najožje Rooseveltove
sotrudnike.

Filov na Dunaju

Značilen bolgarski glas o potrebi skrajne previdnosti v bolgarski zunanji politiki

je zavladala spet precejšnja napetost v od-
nošajih med Rumunijo in Madžarsko. Ze-
lezna garda v svoji akciji nič več ne pri-
kriva, da si želi revizije dunajske arbitraž-
ne pogodbe in da je na njenem programu
tudi vrnitev Besarabije Rumuniji.

„Piccolo“ o naših odnosih do Bolgarije

Rim, 3. jan. o. V zvezi s potovanjem
bolgarskega ministrskega predsednika Fi-
lova na Dunaj, je objavil tukajšnji »Pic-
colo« zanimivo poročilo o jugoslovensko-
bolgarskih odnosih. Med drugim pravi:

Politični krogi v Jugoslaviji so mnenja,
da bo Bolgarija pozvana opraviti važno
funkcijo pri udeležitvi vojaških in diplo-
matskih načrtov osl. V Beogradu so pre-
pričani, da se je Bolgarija, sodeč po zad-
njih zunanje političnih razpravah v Sofiji,
priključila politiki miru, da pa je kljub te-
mu ostala še nadalje na svojem revizio-
niističnem načrtu. Niti revizionizem, niti
zveze Sofije z Rimom in Berlinom v Ju-
goslaviji ne povzročajo nikakega vznemir-
jenja. Tudi če bi se Bolgarija, kakor ka-
žejo nekateri znaki, odločila za pristop k
trojnemu paktu, Jugoslavija nima razloga,
da bi se vznemirila. Edino, kar bi moglo
vzmetiti duhove v Jugoslaviji, bi bila
izrecna proklamacija bolgarskih revizio-
niističnih težnj. Ni pa v Beogradu še znano,
kakšno reakcijo bi pristop Bolgarije k
trojnemu paktu izzval v Turčiji.

Madžarska in Jugoslavija

Budimpešta, 3. jan. o. V madžarskih
političnih krogih je izzvala veliko pozor-
nost izjava, ki jo je dal madžarski poslani-
k v Beogradu baron Bruck-Bessenyi za-
stopnik novosadškega lista »Regel
Ujsag«. V svoji izjavi pravi madžarski
poslanik, da bodo postali v novem letu
odnosi med Jugoslavijo in Madžarsko še
tesnejši.

Odnosi med Rusijo in Rumunijo

Moskva, 3. jan. br. (CBS) Iz Bukarešte
je prispel v Moskvo ruski poslanik Lav-
rentijev. V tukajšnjih diplomatskih kro-
gih se je zvedelo, da se Lavrentijev za en-
krat ne namerava tako kmalu vrniti
na svoje službeno mesto. Nadalje opozar-
jajo, da je moskovski radio sredi prošil
hud napad na Rumunijo. Na vsak način
so to znamenja resne napetosti v odno-
sah med obema sosedoma na Dunaju.

CARDIFF - BREMEN - EMDEN

V povračilo za angleški napad na Bremen, so nemški bombniki v noči na petek srđito bombardirali Cardiff, Angleži pa so znova napadli Bremen in razen tega še vojno luko Emden

London, 3. jan. j. (Ass. Press) Nemško letalstvo si je v minuli noči izbralo za poglavitni cilj svojih napadov na Anglijo važno angleško luko Cardiff v južnem Walesu. Že v zgodnjih večernih urah je priletela prva velika skupina nemških bombnikov, ki je na običajni način najprej spustila nad mesto in luko veliko število svetlobnih raket, nato pa pričela metati na mesto in pristanišče nebroj zažigalnih bomb ter težkih rušilnih projektivov vseh kalibrov. Za prvo skupino nemških bombnikov je v kratkem presledku priletela še naslednja in so si tako valovi nemških letal sledili zaporedoma več ur. V mestu so nemške bombe porušile celo vrsto trgovinskih in stanovanjskih poslopj, skladišča in trgovin ter zanele zelo mnogo požarov, s katerimi se je gasilstvo borilo še v dopoldanskih urah, ko je slednjič uspelo vse požare omejiti.

Mnogostevnilni prebivalci, ki so se po noči groze davi vrnili iz zaklonišč proti svojim domovom, so na mestih, kjer so stale njihove hiše, našli kupe razvalin, ki so zapirali cele ulice. Posebno hudo je trpelo središče mesta, kjer je škoda zelo občutna. Tu je našlo pod razvalinami stanovanjskih poslopj smrt tudi večje število ljudi. Števila žrtve še ni bilo mogoče ugotoviti, ker je nedvomno mnogo trupel še pod ruševinami. Porušenihi je bilo tudi več upravnih poslopj. Nadalje sta bila popolnoma porušena dva kinematografa. V pristanišču, kamor so nemška letala prav tako vrgla izredno veliko število rušilnih in zažigalnih bomb, je mnogo škoda na pristaniških napravah in posebno na pripravah za nakladanje premoga.

Protiletalsko topništvo je otvorilo na napadale silovit zaporni ogenj, ker pa so se nemška letala držala v veliki višini, jim ni bilo mogoče preprečiti dostopa nad mesto. Po izjavah prebivalstva je bila noč tega napada najhujša, kar jih je doslej preživelo katero mesto v južnem Walesu. Napad na Cardiff se lahko primerja po silovitosti z napadi na Portsmouth in Bristol.

London, 3. jan. s. (Reuter) Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem nocošnjem komunikatu:

Sovražna letala so razvijala tekoma danjšega dne manjšo aktivnost, v glavnem nad obalnimi predeli Anglije. Na neki točki ob obali Kenta, so bile vržene bombe. Povzročena škoda je majhna, človeških žrtve ni bilo.

Nemško službeno vojno poročilo

Berlin, 3. jan. br. (DNB). Vrhovno poveljstvo nemške vojske je davi objavilo naslednje službeno vojno poročilo: Skupine nemških bombnikov so večeraj podnevi bombardirale objekte v v. h. dni obali Velike Britanije. V strnoglavskem polotu je bil napaden nek angleški prednji stražni čoln, ki ga je zadela težka bomba. Čoln se je potopil. V noči na 3. januar so močnejše skupine bojnih letal kot povračilo za angleške napade na Bremen napadle pristaniške naprave in mesto Cardiff in odvrgla nanje mnogo bomb vseh kalibrov. Mnogo požarov je bilo opaziti deloma še na razdaljo 100 km.

Angleška letala so bombardirala dve mesti v severni Nemčiji. Pri tem je bilo spet zadetih več hiš in neka bolnišnica sredi izključno stanovanjskih okrajev. Požare, ki so nastali v nekaterih skladiščih in tovarniških objektih, pa je tovarniška protiletalska zaščita takoj posadila, tako da ni nastala nikakve omembe vredna škoda vojnogospodarskega in vojaškega značaja. Skupno je bilo 8 mrtvih in 20 ranjenih.

Priprave za vpad v Anglijo

London, 3. januarja, AA. (Tass). »Daily Sketch« je objavil načrt, kako misli Nemčija izvesti vpad v Anglijo in pravi, da so nemški vojni dobili iz nevtralnih virov, ki jim je treba zaupati, Nemčija bi po tem načrtu izkrcala svoje čete na severovzhodnem angleškem obrežju. Zlasti bi se izkrcali okoliški oddelki skupno z delovanjem padalcev. Te čete bi morale čim bolj globoko vdreti v angleške industrijske pokrajine in pri tem uničiti vse okoli sebe, da bi nastala panika med prebivalstvom. To je prvi načrt.

Po drugem načrtu bi bilo za vpad v Anglijo potrebnih najmanj 600.000 vojakov. Ta armada bi s hitrimi prodorami odcepila London od ostalih angleških poltrajin. Izkrca bi se na šest raznih mestih in sicer med Aberdeonom in Dorsom. Največji oddelki bi prodirali skozi grofiji Sussex in Kent.

Podvigi angleškega letalstva

London, 3. jan. j. (Reuter). Angleško letalstvo je tudi v minuli noči nadaljevalo svoje napade na Nemčijo in zasedeno ozemlje. Letalsko ministrstvo pravi v svojem službenem poročilu, da je bil ponovno bombardiran Bremen, vendar pa napad ni bil tolikšnega obsega, kakor v noči od srede na četrtek. Bombardirani so bili zopet dokli ladjedelnice in bencinske rafinerije. Ko so angleška letala priletela nad mesto, so opazila, da na več krajih še zmorem divjajo požari, zanejeni v prejšnji noči. Pri ponovnem bombardiranju so bili ti požari še nadalje razširjeni, zaneženih je bilo tudi več novih požarov. Letalci, ki so se vrnili iznad Bremena, pripovedujejo, da zaradi slepote v Bremenu divjajočih požarov niso mogli natančno ugotoviti učinka bomb.

Razen Bremena je bila nadalje hudo bombardirana luka Emden. Napad na Emden je bil že 29. kar jih je dolej angleško letalstvo izvršilo na to važno nemško pomorsko oporišče.

Angleška letala so nadalje v minuli noči bombardirala tudi še razne vojaške ob-

jekte v Amsterdamu. Eno izmed angleških letal se s teh poletov ni vrnilo.

Tajno angleško orožje

Washington, 3. jan. s. (Tass). Associated Press poroča, da smatrajo v ameriških vojaških krogih z ozirom na nedavne napovedi angleškega letalskega maršala Dowdinga, češ da razpolagajo Angleži s tajnim orožjem proti nemškim nočnim letalskim napadom, da obstaja to orožje morda v uporabi infrardečih žarkov, s katerimi bo mogoče nemška letala tudi v temi opaziti.

Skrčenje obrokov mesa v Angliji

London, 3. jan. s. (Reuter). Minister za prehrano lord Woolton, je pojasnil danes, zakaj je bilo treba s prihodom ponedeljkom skrajšati obroke mesa v Angliji. Dejal je, da se ladje, ki so doslej dovžale meso v Anglijo, sedaj deloma potrebuje za prevoz municije in vojnega materiala za angleško vojsko na Bližnjem vzhodu, ki je nedavno proti Italijanom dosegla tako velike uspehe.

Vojni izdatki Avstralije

Melbourne, 3. jan. j. (Reuter). Avstralski finančni minister Fadden je sporočil, da bo Avstralijo v letošnjem letu veljala vojna najbrže okrog 300 milijonov avstralskih funtov. Finančni minister je pripomnil, da bo letošnje leto gotovo najbolj kritično

Bombe na Dublin

Na irsko prestolnico je bilo v noči na petek in večeraj popoldne vrženih več bomb - Energičen protest v Berlinu

Dublin, 3. jan. j. (Reuter). Irski poročevalski urad objavlja naslednje službeno poročilo o nočnem letalskem napadu na irsko prestolnico:

Davi ob 3.55 je neko letalo, katerega narodnosti ni bilo mogoče ugotoviti, vržlo eno bombo na avenijo Downore, ki tvori del južne krožne ceste v Dublinu. Bomba je porušila dve hiši, dočim je tretjo hudo poškodovala. Več hiš v bližini je bilo lažje poškodovanih 20 ljudi je bilo ranjenih, toda nihče ni bil resneje poškodovan. Nekaj minut po eksploziji je krenil na kraj incidenta batalion irske obrambne vojske ter je pomagal pri spravljanju razvalin. Eksplozija je bila tako močna, da se je strelo mesto dal č naokoli. Eksplozija je odnašala okna s streh, utirala okna in stene. Sipe v oknih so popokale v okrožju pol milje od mesta, kjer je udarila bomba.

Dublin, 3. jan. s. (Columbia B. S.). Danes ob 13.40 je bil izveden nov letalski

ter mora zaradi tega tudi Avstralija z vsemi močmi finančno prispevati, da se prebrodi ta kritični čas.

Potopljeni parniki

New York, 3. jan. j. (DNB). Ameriški urad objavlja, da so bili v zadnjem času dodatno potopljeni še naslednji parniki: škotski tovorni parnik »Maiden« (6993 ton), angleški tovorni parnik »Kenbans Head« (5225 ton), norveški tovorni parnik »Kong Halfdan« (1456 ton), tovorni parnik »Convallaria« (1996 ton) in tovorni parnik »Gunborg« (5720 ton).

New York, 3. jan. j. (AR). Pomorska varnostna služba Mackay Radio je preko svojih postaj prestregla SOS klice nekega parnika, ki je sporočil, da je bil 500 milj severozapadno od Dakara in 500 milj južno od Tenerife torpediran. Imena torpedirane ladje ni bilo mogoče ugotoviti. Ze lo verjetno pa je, da je torpediran parnik angleška tovorna ladja »Nalgura« (6579 ton), ki je v ponedeljek s pozicije 1000 milj severno od ameriške obale brezčično javila, da jo zasleduje neka neznana ladja.

Švedska izgubila že 58 parnikov

Stockholm, 3. januarja, AA. (Stefani). Od začetka vojne je Švedska izgubila 85 parnikov, ki so bili ali torpedirani, ali pa so zavozili na mine. Njihova tonaža je znašala skupno 196.000 ton. Utonilo je 506 mornarjev.

napad na Dublin. Več neznanih tujih letal je vržlo na irsko prestolnico več bomb. Podrobnosti še niso znane.

Dublin, 3. jan. s. (Reuter). Irski zunanje ministrstvo je objavilo danes popoldne uradni komunikat, v katerem pravi:

Uradna preiskava je ugotovila, da so bile eksplozivne in zažigalne bombe, ki so bile vržene večeraj na več mest na Irskem, nemškega porekla. Zaradi tega je irska vlada naročila svojemu odorniku poslov v Berlinu, da vloži pri nemški vladi energičen protest proti kršitvi irskega ozemlja s strani nemških letal, kakor tudi proti izgubi življenj in uničenju zasebnega imetja, ki so jih povzročile eksplozije in požari. Irska vlada zahteva tudi popolno povračilo škode ter odreditve uspešnih ukrepov nemške vlade, da se prepreči ponovitev takih doodkov. Preiskava o izvoru bomb, ki so bile vržene na nekaj drugih mestih na Irskem, se še nadaljuje.

Anglija želi posoditev trgovinskih ladij

Vprašanje prevoza blaga za Veliko Britanijo z ameriški parniki je naletelo na odpor

Washington, 3. jan. s. (CBS). Ob priliki današnje otvoritve parlamentarnega zasedanja je slišati mnoga ugovaranja, v kakšni obliki bodo Zedinjene države najprej pomagale Angliji v smislu Rooseveltovega načrta za posoditev vojnega materiala. Smatrajo, da bo Anglija najprej prosila za posoditev ameriških trgovinskih ladij. To vprašanje je za Anglijo dokaj pereče, ker cenijo, da so Nemci in Italijani v dosedanjem poteku vojne potopili skupno že 400 do 500 trgovinskih ladij, oziroma takih nevtralnih ladij, ki so vozile angleško blago.

Najbrž bo Anglija prosila tudi za nove ameriške rušilce. Smatrajo, da je v zvezi s tem že novi gradbeni program ameriške vojnne mornarice, ki določa zgraditev 40 novih rušilcev in 30 lovcev na podmornice.

New York, 3. jan. j. (Un. Press.) Kakor poročajo iz ameriških mornariških krogov, je angleška vlada v Washingtonu predložila načrt, po katerem naj bi ameriško trgovinsko brodogradje prevzelo promet na vseh tistih pomorskih progah preko Tihga oceana, po katerih so doslej vzdrževali promet angleške trgovinske ladje.

Ta načrt pa je v Washingtonu naletel na precejšnje opozicije. Proti njemu so nastopili razen ameriških gospodarskih krogov tudi politični krogi, ki sodijo, da ameriška trgovina ne sme sklopiti dogovorov in smotaj organizacij, ki se bodo morale po končani vojni zopet opustiti. Taki načrti bi utegnili ameriški trgovini več škodovati kakor pa koristiti. Razen tega naglašajo v ameriških gospodarskih krogih, da še danes ameriško trgovinsko brodogradje ne more z lastnimi sredstvi upravljati vsega prometa. Samo 42% vsega blaga, ki se izvažja iz Zedinjenih držav v razne prekomorske kraje, prevajajo ameriške ladje. Zaradi tega Zedinjene države nikakor ne bi mogle s svojim brodogradjem prevzeti plobove na rednih prekomorskih črtah preko sedanjega obsega.

Zaradi vseh teh pomislekov ni mnogo verjetno, da bi ameriška vlada angleški načrt odobrila.

Hullove izjave

Washington, 3. januarja, AA. (DNB.) V zvezi z izjavami, da namerava Anglija svoje trgovsko brodogradje umakniti s Tihga oceana in da bi angleško blago prevajali ameriški parniki, je zunanji minister Hull večeraj zastopnikom tiska izjavil, da mu angleška vlada ni dostavila nobenega takega predloga. Dokler se to ne bo zgodilo, ni mogoče izjaviti ničesar podrobnega, prav tako pa ni mogoče izjaviti, ali bi se tak dogovor strinjal z zakonom o nevtralnosti.

Zunanji minister Hull je tudi izjavil, da ameriška vlada nikdar ni razpravljala o

Vprašanja Gallupovega zavoda

New York, 3. jan. AA. (Reuter.) Znan Gallupov zavod je zastavil naslednje vprašanje: Ali je bodočnost naše domovine odvisna od angleške zmage? »Da« je odgovorilo 60%, 28% je odgovorilo »ne«, ostali pa niso jasno povedali svojega mnenja. Na vprašanje, ali bi Anglija izgubila vojno, če bi Amerika nehala pošiljati vojni material, jih je 62% odgovorilo »da«, 8% »ne«, 7% pa ni jasno povedalo svojega mnenja.

Izredna zima v Španiji

Madrid, 3. jan. br. (SDA). V severni Španiji je zavladala izredno ostra zima. Temperatura je padla globoko pod ničlo. V Madridu in mnogih drugih poltrajinah besni razen tega silen vihar, ki je povzročil pravo razžeganje. V Madridu je mnogo hiš tako poškodovanih, da so jih morali izprazniti. Mnogo ljudi je bilo ranjenih na ulicah od opeke, ki je padla s streh. Tramvajski promet je dočela prekinjen. Madrid je dočela odrezan od severne Španije, ker je tudi železniški promet zaradi silnih snežnih zametov skoro dočela ustavljen. Iz Madrida vozijo vlaki proti severu samo 25 do 30 km. Avtobusni promet je ustavljen, ker je zaradi snežnih viharjev vsako čiščenje cest nemogoče. V bližini Aville je običajl v snegu ekspresni vlak. Kljub prizadevanju ga dočesda še niso mogli opustiti iz snežnega in ledenega oklepa. Telefonske zveze so po večini prekinjene. Pretrganih je tudi mnogo električnih dalnovodov, tako da so cele pokrajine brez električnega toka.

Tudi v Gibraltarski ožini besni silna burja. Pomorski promet je dočela ustavljen. Nekaj tovornih parnikov se je odtiral ter ga je vihar zanesel do La Liene, kjer je navedel na plitvini. O roždejanjih, ki jih je povzročilo neurje v drugih pokrajinah Španije, doslej še niso znane podrobnosti.

MAL' POLOŽI DAR DOMU NA OLTAR!

Krajevne borbe v Albaniji

Na vseh delih bojišča se vrste napadi in protinapadi brez bistvene spremembe položaja

Rim, 3. jan. br. (Stefani). O dogodkih na grški fronti je objavilo vrhovno poveljstvo italijanske vojske v svojem današnjem 10. službenem vojnem poročilu:

Na grški fronti so bili na nekaterih sektorjih odločno odbiti sovražni napadi lokalnega značaja. Naše čete so v pogumnem protinapadu poglale sovražnika v beg in ujele nekaj grških vojakov. Sovražna letala so bombardirala Elbasan. Med civilnim prebivalstvom je bilo nekaj žrtve.

Grška poročila

Atene, 3. jan. j. (A. R.). Severno od Himare so grške čete večeraj izvršile nekaj močnih napadov na italijanske postojanke ter so ponovno pridobile kakih 5 km na terenu. V prodiranju proti severu so po nepotrjenih vesteh grške čete prekorčile že reko Benče (Beniča), ki teče od Tepele-nija v jugozapadni smeri, Italijanske čete so se tu postavile v bran, poskušajoč za vsako ceno ustaviti grško prodiranje, ki vse bolj grozi presekanji iz Tepele-nija v Valono vodečo cesto, ki je izrednega pomena za italijanske vojaške transporte, Italijanska obramba pa je bila v prvi fazi strta in so Grki v naskoku potisnili Italijane preko reke Benče. Ob tej priliki so Grki zaplenili tudi precej vojnega materiala, med katerim je 12 topov, 20 strojin in mnogo pušk. Ujetih je bilo okrog 500 italijanskih vojakov. Italijani poskušajo sedaj z močnimi protinapadi iztrgati Grkom pridobljeno ozemlje onkraj reke Benče.

Na centralnem frontnem sektorju se nadaljujejo boji na višavju, severozapadno od Klisure in okrog Tepele-nija. Tudi tu so grške čete po naskokih pehote, pri katerih so imele precejšnje žrtve, nekoliko napredovale ter zasedle vas Dobranje (Dobrenika), ki leži približno 20 km jugovzhodno od Berata. Prodiranje v tej smeri ima Berat za glavni cilj, kakor je cilj prodiranja na južnem frontnem sektorju Valona. Med tema dvema mestoma italijanske čete nimajo za vojaške premike na razpolago skoraj nobenih prometnih potoov, razen ceste Valona-Tepele-ni-Klisura-Berat, ki pa je že resno ogrožena.

Na severnem frontnem odseku so bile operacije pehote zaradi slabega vremena zelo omejene. Topniški dvoboj med italijanskimi in grškimi višinskimi postojankami se nadaljuje. Italijanske čete so s postojank ob vhodu v dolino reke Skumbe in Devolija izvršile nekaj krajevnih protinapadov proti grškim postojankam, pri čemer so dosegle nekaj delnih uspehov.

Letalstvo je sodelovalo v bojih večinoma samo na južnem frontnem sektorju, kjer severneje še zmerom ovira večje letalske akcije, zelo slabo južno vreme z nizkimi oblaki.

Atene, 3. jan. s. (Reuter). Poveljstvo angleškega letalstva v Grčiji javlja: Večeraj so angleški bombniki izvedli močan napad na Elbasan. Napad je imel znaten uspeh. Vse bombe, tako eksplozivne kakor tudi zažigalne, so padle v središče mesta in na glavno ulico. Izbruhnili so trije veliki požari. Neka velika zgradba v središču mesta je bila zadeta ter so se dvignili plameni iz nje. Tudi vojaške zgradbe na severnem bregu reke so bile menda zadete. Vsa angleška letala so se vrnila s tega poleta.

Novi grški uspehi

Atene, 3. jan. br. (CBS). V tukajšnjih vojaških krogih so se danes razširile službeno še nepotrjene vesti, da so se pojavile na osrednjem sektorju grške prednje čete že 8 km pred Elbasanom. Grški topovi so že pričeli obstreljevati mesto.

Pri Moskopolju so izvršili Italijani večeraj popoldne hud protinapad, v katerem so sodelovali tudi večji oddelki tankov. Grške čete so pritisk vzdržale, nasprotnika odčele in mu prizadejale znatne izgube. Večeraj in danes se italijanska letala skoraj niso pojavila nad fronto in grškim zaledjem, ker je bilo vreme zelo neugodno.

Stiske hrvatskih mestnih občin

Zagreb, 3. jan. o. Ta mesec bo sklicana nujna seja zveze hrvatskih mest. Razpravljali bodo o mestnih proračunih. Kakor znano so na zadnji seji pooblastili zagrebskega župana kot predsednika zveze, da v nujnih primerih skliče take seje županova vseh hrvatskih mest.

Na dnevi red bo prišlo predvsem vprašanje prehrane mestnega prebivalstva ter rezerv hrane, ki si jih morajo oskrbeti mestne občine. Mestni župani so se že razšli za to, da se uvedejo karte za kruh in za nekatere druge življenjske potrebščine ter nadzorstvo nad izdelovanjem, razdelitvijo in konzumom koruzne moke. Strokovnjaki banke uprave so županske zahteve v glavnem sprejeli na znanje in obljubili, da bodo mestnim občinam preskrbeli tudi potrebna finančna sredstva za nabavo rezervnih živil.

Najnujnejši razlog za takojšnje sklicanje zastopnikov mest pa je odredba hrvatskega finančnega zakona, ki ukinja mestne doklade na neposredne državne, odn. banovinske davke. Zaradi te odredbe so vrženi iz ravnateljstva vsi proračuni mestnih občin in bo takoj treba poiskati nove vires mestnih dohodkov.

Umor policijskega stražnika v Zagrebu

Zagreb, 3. jan. o. Zagrebska policija je izdala nocoj naslednji komunikat: »Dne 2. januarja ob 1. ponoči so našli policijskega stražnika Milana Lovrića mrtvega v neki samotni ulici v zagrebskem predmestju Sigetice. Pri preiskavi se je ugotovilo, da je bil pokojnik ubit s strelnim orožjem. Po dosedanjih rezultatih preiskave je pričakovati, da bo neznani morilec prijet.«

Odlikovanje italijanskega generalnega konzula v Zagrebu

Zagreb, 3. jan. o. Danes dopoldne je podban dr. Krbeček obiskal italijanskega generalnega konzula Giovannija Gobbia ter mu izročil red sv. Save II. stopnje, s katerim so ga odlikovali kraljevi namestniki na pred-

Nadalje pripominjajo v tukajšnjih vojaških krogih, da Grki, ki prodirajo po dolini reke Devoli, že resno ogrožajo albanške petrolejske vrelce. Italijani so že pričeli odvažati razne črpalke in druge naprave za pridobivanje petroleja v Italijo. Poleg tega so se Grki že polastili enega dela rudnikov kroma pri Podgradcu, drugi del teh rudnikov, ki leže južno od Elbasana, pa je moral zaradi angleških in grških letalskih napadov prekiniti sieherno delo.

Nemška pomoč Italiji na grški fronti

Carigrad, 2. jan. j. (AFI). Posebni dopisnik agencije AFI poroča, da postaja nemška pomoč Italiji na albanški fronti od dneva do dneva izdatnejša, čeprav se zaenkrat čuva še v strogi tajnosti. Kolikor je bilo mogoče doslej ugotoviti, je 50 nemških prevoznih letal, tipa Junkers, zaplenjenih pri prevozu italijanskih čet v Albanijo. Po drugih informacijah, ki pa še niso potrjene, so pričeli v vrstah italijanskega letalstva napadati grške postojanke tudi že nemški lahki bombniki in strnoglavci. Prav tako pravijo poročila iz Albanije, da so nemški tehniki udeleženi pri gradnji italijanskih utrdbo severno od Podgradca. Nemška letala v čedalje močnejših skupinah prihajajo iz nemških obmejnih letališč v Italijo.

O sodelovanju nemškega vojaštva na albanški fronti doslej še ni bilo mogoče dobiti nikakih zanesljivih informacij, dejstvo pa je, da se italijanske redne čete v Albaniji v čedalje večjem številu nadomeščajo z italijansko milico. Vsak dan prihajajo na albanско fronto z letali novi močni odredi miličnikov.

Vstaško gibanje v Albaniji

Carigrad, 3. jan. j. (AFI). Po poročilih iz Albanije, se tamkaj zmerom bolj širi vstaško gibanje. Vstaške čete so mestoma že tako močne, da resno vznemirjajo in motijo delo Italijanov v frontnem zaledju. Italijanska uprava v Albaniji je pričela z energičnimi represalijami, ki pa rode baš obraten uspeh in tirajo zmerom nove ljudi v vstaško gibanje. V severni Albaniji ter na severovzhodu v obmejnih krajih je bilo mnogo ljudi zaradi vstaškega gibanja ustrajenih. Navzlic temu se neprestano ponavljajo umori Italijanov, zlasti v Tirani in Skadru, kjer je albanško vstaško gibanje najmočnejše. Temu pokretu, ki stremi po vzpostavitvi starih prilik, načeljujeta zlasti rodbini Črnogavić in Ganibeg. Treba pa je ugotoviti, da to gibanje, ki stremi po povratku kralja Zoga, še ni posebno popularno.

Je dolžnost in velika odgovornost, vožnja z

Z naše meje

Ohrid, 3. jan. p. V odseku reke Osurn na pogoju Čomori v smeri proti Beratu se je oddelke grške vojske spopadel z italijanskimi četami, ki so se utrdile na italijanskih višinah. Borba je trajala več ur ter so Grki zavzeli vas, iz katere so se Italijani prej umaknili. Zatem so Grki prešli v napad ter zavzeli tudi važne višine, s katerih so se Italijani prav tako po hudem odporu umaknili. Na postojankah pri reki Devoliju je topovsko obstreljevanje trajalo ves dan, večjega premikanja čet pa ni bilo. Na grški in italijanski strani izkoriščajo sedanje zatišje, ki ga narekuje slabo vreme in hudo deževje, za utrjevanje postojank. Na področju gornjega toka reke Skumbe je prišlo do krvavih spopadov, vendar pa večjih izprememb pozicij ni bilo. Na vsej fronti je bilo močno aktivno tako italijansko kakor tudi grško in angleško letalstvo.

log hrvatskega bana. Obenem je izročil red sv. Save IV. stopnje tudi konzularnemu tajniku dr. Fortunatu Beccafigu.

Sprememba zakona o lekarnah

Beograd, 3. jan. p. »Službene novine« objavljajo uredbu ministrskega sveta o izpremembi zakona o lekarnah in nadzorstvu nad prometom z zdravili. Po tej uredbi lastnik lekarnar ne more prenesti dovoljenja za lekarno s prodajo inventarja na drugo osebo. Če postane lastnik iz zdravstvenih razlogov nesposoben za nadaljnje upravljanje lekarnar, potem se za lekarno določi upravitelj. Če lastnik umre, ima njegova vdova pravico do uživanja dohodkov lekarnar in sicer do ponovne poroke. Nadalje imajo pravico do uživanja dohodkov od lekarnar mladoletni otroci umrlega lekarnarja.

Ocenitev škode na Sušaku

Sušak, 3. jan. o. Komisija, ki je imela nalogo ugotoviti škodo, ki jo je povzročila tuja letala pri bombardiranju Sušaka, je zdaj zbrala podatke o tej škodi na osnovi 116 predloženih prijav, ki so bile kontrolirane. Na ta način se je ugotovilo, da je bilo prizadejane skupno za 2.577.000 din škode. Ker pa računajo, da bo komisija naknadno prejela še nekaj prijav, je proračunsko določila še nadaljnjih 250.000 din na račun te naknadno prijavljene škode, tako da znaša škoda po njeni oceni dejansko 2.827.000 din.

Podražitev plina v Zagrebu

Zagreb, 3. jan. o. Upravni odbor mestnih gospodarskih podjetij je povišal ceno plinu. Ukrep se je uveljavil že s 1. januarjem. Izdan je bil zavrtil težav, ki so nastale pri dobavi premoga za plin. V zadnjem času so bile cene tega premoga povišane za sto odstotkov. Premog se uvažja večinoma iz Nemčije. Uradni tečaj marke pa je bil nedavno povišan na 18 din.

Po novi tarifi bodo plačevali plin pri konzumu do 10 kubičnih metrov po 4 din, mesto po 3.50 za meter, pri konzumu od 10 do 500 kubičnih metrov po 3.25 mesto 2.75. Pri konzumu nad 500 kubičnih metrov na mesec pa po 2.50 mesto po 2.25 za meter. Cene plinu so se tako povišale za 11 do 18 odstotkov.

Naši kraji in ljudje

Železničarji o svoji službi

Poučen članek v njihovem stanovskem glasilu

V novoletni številki »Glasnika železničarjev in brodarjev«, ki izhaja v Beogradu, je objavljen naslednji članek, ki bo zaradi aktualnosti zanimal tudi našo širšo javnost:

Potrebno je, da se razmotiramo o značilnih neizgovorljivih pričinah. Navedlo nas je na to dejstvo, da se širijo govorice, da zastopajo nadrejene oblasti stališče, da morajo neposredni krivci teh neizgovorljivih nositi vso odgovornost in — razume se — tudi prenesti in pretrpeti vse posledice te odgovornosti. Na ta način se hoče zadovoljiti zakonskim predpisom.

Dolžnost naša pa je, da ponovno in še in še dokazujemo in pokažemo, kje je glavna krivda, da je do teh neizgovorljivih pričin do katerih bo kod prišlo, če so razmere bistveno ne bodo spremenile. Obelodaniti se mora, pod kakšnimi pogoji se vrši služba na tej progi, kaj se vse zahteva od uslužbenca, kakšna je obremenitev proge, s kakšnimi pomanjkljivimi varnostnimi napravami se danes razpolaga — v dobi vsestranskega tehniškega napredka. Poudarjati je pa tudi treba, v kakšnih žalostnih življenjskih razmerah živi osebe in da ni zmogočeno prenesti vse napore, ki se od njega zahtevajo. Mizerski prejemki v času vednega zviševanja cen ne morejo kriti vseh izdatkov, da bi bili uslužbenec dobro hranjeni in oblečeni, da bi bile njih družine preskrbljene, da bi zmogli ves napor, ki ga služba zahteva. Naš klic na pomoč je brez odmeva. Primer za navedeno neizgovorljivo se neposredni krivci prometniki. Na tej progi vrše službo v večini uradniški pripravniki. Dobro je znano, kakšna je njihova plača — tisoč dinarjev. Kako naj živi uslužbenec svojemu stanu primerno s tako plačo!

Toda vrnimo se k službi sami. Višek prometa je bil na tej progi dosežen po navedeni neizgovorljivosti ter bomo za primer obremenitve osebe vzeli čas od 7 do 20 decembra. Oprli se bomo na številke, kolikor so nam dostopne, kot najsigurnejši dokaz.

Dnevno je v prometu do šestdeset vlakov. Torej je propustna moč proge prekomerno izrabljena. Zamude vlakov v navedeni dobi so bile ogromne. Vlaki so prihajali na postajo Zidani most, to je končno postajo te enotne proge zamujeni sledeče:

do 100 minut	je bilo zamujenih 130 vlakov
do 200 minut	« 34 vlakov
do 300 minut	« 36 vlakov
do 400 minut	« 59 vlakov
do 500 minut	« 44 vlakov
do 600 minut	« 37 vlakov
do 700 minut	« 17 vlakov
do 800 minut	« 8 vlakov
do 900 minut	« 2 vlakov

Do 100 minut so bili v večini zamujeni potniški vlaki. Voznoredno ni prispel niti

en vlak. Višek je dosegel vlak št. 676 dne 20. decembra, ki je došel zamujen 1101 minuto. In drugi: vlak št. 665 je potreboval za 76 km dolgo progo reči in piši 25 ur.

Razumljivo je, da zahtevajo te ogromne zamude tudi enako ogromno število preloženih križanj, saj je v postajah zabeleženih preko 100 do 150, celo do 170 križanj v enem dnevu. Dokaz je tudi temu primerno veliko število prejetih in oddanih brzojav, saj dosega v 20 dneh meseca decembra v vseh postajah skoro število 10.000, torej povprečno dnevno po 400-500. Brzojavni vodi so do skrajnosti izkoriščeni in jasno je, da so prav tako tudi brzojavci izrabljeni.

Poleg vsega je bilo celo izdana odredba, da se vlaki št. 42, 44, 46 in 48 ne smejo pretrasirati. Kakšne so posledice, kaže naslednje: v dobi od 7 do 15 decembra je bilo od skupnega števila 40 zamu-

jenih: do 200 minut 3 vlaki, do 300 5, do 400 7, do 500 8, do 600 10, do 700 5, do 800 2. Koliko dela napravi tako zamujeni vlaki, ve in lahko razume le osebe, ki vrši službo na tej progi. Pri prihodu v končno postajo enotne proge so imeli vlaki po 20 križnih nalogov, na njih pa napisanih po 30 preloženih križanj. Veliko je številno predpisov, naredb itd., ki jih mora osebe vedeti in paziti na njih točno izvrševanje, poleg tega še ogromno število križanj, katerih spregled lahko rodi kot posledico odpust iz službe.

Razvidno je iz teh kratkih podatkov kolikšno je delo osebe, pri čemer so prizadevi vsi: od prometnika, preko brzojavca in kretnika do strojevodje in vlakovodje in do poslednjega zavirca. Po tem in takšnem delu je treba meriti njihovo odgovornost. Kdor je objektivni, io bo tudi pravilno odmeril. Pričakujemo pa tudi, da bo uprava prav tako uvidela in razumela, da uslužbenici niso glavni krivci ter bo ta primer presodila po težočah, s katerimi je bila zvezana služba, ki so jo izvrševali na tej progi.

Socialna pomoč revnim jetičnim bolnikom in njihovim družinam

Protituberkulozna zveza v Ljubljani je prosila vse pri nji včlanjene krajevne edine, naj ustanove posebne sklade za socialno pomoč revnim jetičnim bolnikom in njihovim družinam. Ta sklad naj bi bil v prvi vrsti namenjen članom in družinam, da se s podeljeno podporo prepreči predčasni odhod iz sanatorija in posledično iz bolnišnice in da se na bolnikovem domu samem izboljšajo prehranjevalne in higienske razmere. Zveza je za prvo potrebo radi ustanovitve teh skladov dobila krajevne edine na sedežih protituberkuloznih dispanzerjev z zneskom 40.000 din. Nadaljnja denarna sredstva pa se bodo zbirala iz dohodkov vsakoletnega protituberkuloznega tedna posebnih prireditvev in naklonit ter z raznimi subvencijami. Podpore se bodo dovoljevale samo ob sodelovanju s pristojnim dispanzerjem, ki bo presodil potrebo podpore tudi z zdravniškega stališča in sicer samo za čas nesposobnosti za delo ter samo v primeru dokazane potrebe, kar bo potrdila pristojna občinska uprava, krajevna protituberkulozna liga sama, župnijski urad itd.

Ker so denarna sredstva tako posameznih krajevnih protituberkuloznih lig kakor tudi Protituberkulozne zveze samé omejena, se Protituberkulozna zveza po tem potu obrača na slovensko javnost z nujno prošnjo, naj po svojih močeh prispeva za te sklade, da se na ta način okrepi protijetično skrbstvo ter omili beda številnih naših jetičnih bolnikov. Nujno potrebno je, da se v tekočem letu protijetično skrbstvo čim bolj poglobi in da posamezne edine Protituberkulozne zveze razpredajo mrežo svojega človekoljubnega delovanja do zadnjega gorskega naselja.

Bolj kot kdaj prej moramo prav v se-

danih resnih časih, ko ne vemo kaj nam prinese jutrišnji dan, skrbeti za zdravje naroda, ki bo moral dati iz sebe vse, kar bosta zahtevala od njega kralj in država. Za vsak, tudi najmanjši prispevek, ki naj se nakaže na čekovni račun št. 15-531, bodo naši revni jetični bolniki globoko hvaležni.

Slovenskim županom

Protituberkulozna zveza v Ljubljani, katere cilj in namen je, da mora vsak slovenski človek, tudi najrevnejši, biti deležen najkoristnejšega in najuspešnejšega zdravljenja, ako zbolí na jetiki, se obrača na vse slovenske župane oziroma občinske odbornike, da zagotovijo v občinskih proračunih posebno kreditno postavko, ki bo služila protijetičnemu skrbstvu.

Ze lani mesca maja je Protituberkulozna zveza v posebnem pismu prosila vse slovenske župane, da izposlušajo za »Sklad za zdravljenje jetičnih bolnikov« pri Protituberkulozni zvezi kredit najmanj po 1.000 din. Geslo lanskega protituberkuloznega tedna »Noben jetični bolnik ne sme ostati brez bolniške postelje« je še vedno aktualno in ga je treba baš v sedanjih časih z vso resnostjo izvajati. Vse slovenske občine bi za protituberkulozno borbo lahko brez posebnih žrtvev zbrale v enem letu nad 400.000 din, ako uvažujemo, da je na ozemlju naše banovine 407 mestnih, trških in kmetijskih občin, od katerih bi premožnejše mogle prispevati tudi večje zneske. Zato prosimo vse gospode župane, da pri sestavi občinskih proračunov za leto 1941-42 uvažujejo potrebe protijetičnega skrbstva in da po svojih najboljših močeh podpro naša človekoljubna prizadevanja.

Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

Gospodarstvo Ribniške doline

bo poživljeno z novo nakladalno postajo v Lipovcu

Dolenja vas, 31. decembra

Ze nekaj let se je kazala potreba, da bi se del prometa v Ribniški dolini usmeril proti postajici Lipovcu v južnem delu. Zdad bomo tu uredili nakladalno postajo, ki pa bo čez nekaj let postala važno težišče za južni del Ribniške doline. Ministrstvo za promet je že ugodilo prošnji.

Zaenkrat gre ves promet iz ogromnega Auerspergovskega gozdvoja po državni cesti v Ribnico, kjer se velika skladišča lesa. V južnem delu doline se začenejo nepregledni gozdovi, ki so z agrarno reformo prišli v last banovine in jih upravlja »Začasna uprava razlaščenih gozdov« s sedežem v Kočevju. Kaj pomeni to lesno bogastvo tudi za prebivalstvo Ribniške doline, se je pokazalo pred leti, v času gospodarske krize, ko so bila zaprta tržišča tudi za naš les in je cena padla sramotno nizko. Grozča tišina je vladala tedaj po vodnih in parnih žagah v vsej dolini; saj je znano, da so žage v Ribniški dolini nanizane ob cesti kakor jagode na rožnem vencu in dajo dobršnemu delu prebivalstva poglaviti zaslužek. Ob kruh so tedaj bili šte-

vilni vozniki, delavci, prekupčevalci, trgovci, gospodarji, cele družine. Ko so se pred leti odprla tržišča za naš les, je bil spet poživljen promet v dolini. Spet so se vrstili »furmani« drug za drugim v Jelendol,

ZENA S TROJNIM ŽIVLJENJEM

KINO MATICA — tel. 22-41

Predstave danes ob 16. in 19. uri.
Radi izredne dolžine filma zadnja predstava ob 21.15.

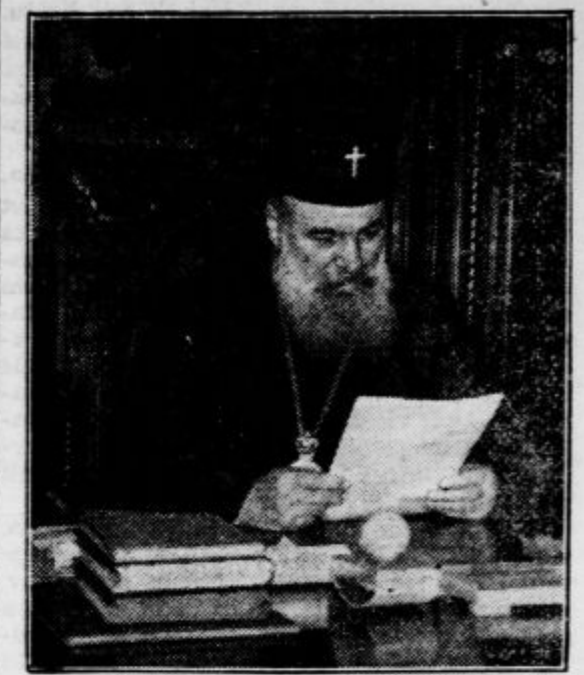
Prof. Slavko Osterc

symphoniques, kajti dejansko so posamezni stavki zase zaokrožene celote brez nujne vsebinske in idejne povezanosti. Najbolj uspel se mi zdi prvi stavek, ki mestoma očituje prav svojstveno melodično in harmonsko invencijo, podprto s smiselno, učinkovito instrumentacijo. Ostali stavki stopajo po izvirnosti izraza močno v ozadje in nasproti prvemu ter ne predstavljajo pravega vsebinskega stopnjevanja, kakor ga pričakujemo po prvem stavku. Stereotipni formalni, pa tudi zvokovni obrzci, ki so ob prvem nastopu zaenkrat in zanostni, upadejo v učinkovitost sprčo silnih ponavljajočih se domislekov.

Po odmoru je bil na vrsti dirigent Zebra kot skladatelj pisne slike »Vizija«. Eklektično delo ima mnogo vrtil, ne da bi pri tem vsebovalo posebno močno osebnostno obeležje. Spretna, skoroda impresionistična instrumentacija je barvno zelo zavzetna vključ številnim vzorom; tudi oblikovno preštevila »Vizija« dobro odmerjeno celoto lepih muzikalnih in tehničnih kvalitet. — Bernardovo »Rapsodično kolo« nima pretenzijskih, očitenih mu v časopisnih napovedih. Je sprotno zgrajena in instrumentalno zlasti rutinirano napisana skladba v slogu, označenem z nazivom; v nji se formalna zaokroženost doseže z vzporedjem motivičnih skupin brez nujne harmonske in modulatorne povezanosti. Vsekarori učinkovita skladba folklornega značaja. Naslednja, Osterčeva »Mati«, je koreografska simfonična slika, v kateri je skladatelj dosegel najbolj strnjeno delo večera. Zvokovno jako prečiščeno in odmerjeno, z uvedbo melodičnega saksofona v pestrosti obogateno in po formalnem sledilju najbolj preganatno delo, kar smo jih čuli izpod avtorjevega peresa na tem večeru. Mestoma zanimivo tudi v harmonskem oziru, kar je sicer primeroma malo obdelano polje tega sloga. Plastičnost tematike pa ni dovolj nazorna, da bi prepričljivo označevala dogodke vsebinske osnovne skladbe; zato ni v bistvu programskega značaja ter sodi bolj v okvir absolutne glasbe. — Končna skladba sporeda je bil Tmčev »Nizki rejci«, sulita treh stavkov z uporabo koroških narodnih motivov. Usodnostna podobnost izbrane teme prvega stavka s preznanimi skladbami salonskega žanra ne more biti delu v korist; najbolj uspel je drugi stavek z vpletima dvema narodnima, malo poznanimi pesmima, medtem ko je abruptni konec tretjega stavka bolj presenetljiv kot nujen in učinkovit. Tudi v tem delu je instru-

Patriarhova beseda

V četrtek zvečer so poslušalci radia po Jugoslaviji prisluhnili s posebnim zanimanjem govoru poveljarja arške pravoslavne cerkve, g. patriarha dr. Gavrilu. V kratko izbranih besedah, zajetih iz svetega pisma, je požel božični mir, nato pa raz-

ložil, zakaj mora biti vsak vernik usmjeren do revnih in pomoči potrebnih. Gmotno bogastvo ne sme biti nikomur ideal. Današnja doba odkriva zlorabo človekove volje v najvišji meri. Toda treba je vedeti: »Kdor siromaku kaj podari, Bogu posodi in mu bo po zaslugi vrnjeno!« — Priobčujemo sliko patriarha dr. Gavrilu ob mikrofoni v Beogradu.

Sestro svoje snahe je ustrelil Pokoriti se bo moral v kaznilnici 12 let

Celje, 3. januarja

Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se je začela davi razprava proti 58letnemu preužitkarju Francu Stergarju iz Slogonskega v občini kapelah pri Brezicah zaradi umora.

Obdolženi Franc Stergar in njegova žena Terezija imata sina Franca, ki se je leta 1932 poročil s Franciško Molanovo. Slednja je imela sestro Rozalijo, ki se je leta 1933 poročila z Andrejem Radanovičem.

Lani 17. oktobra popoldne sta odšla Andrej Radanovič in njegova žena Rozalija s svojim otrokom na njivo v Lazah v Slogonskem. Radanovič in stari Stergar sta mejaša. Ko sta bila Radanovičeva zaposlena na svoji njivi, je prišel po poljski poti stari Stergar, ki je imel lovsko puško na rami. Ko je prispel do Radanoviča, ga je vprašal, kdo je vozil po mejaški poti, naka mu je Radanovič pojasnil, da so Bogovičevi paljali buče. Nato je Stergar vprašal Radanoviča, ali je vozil tudi on. Radanovič je to zanikal in pripomnil, da sme vendar tudi on voziti po tej poti. V potrditev teh besed je stopil Radanovič na pot in napravil po njej nekaj korakov. Stergar pa ga je pričel zmerjati in odganjati. V tem je stopila k njima 38letna Rozalija Radanovičeva. Pritrčila je svojemu možu in dejala, da ima tudi ona pravico hoditi po tej poti. Stergar je jezen skočil k njej, jo pahnul z roko in zakričal, naj se odstrani. Takoj nato je stopil dva koraka nazaj, snel puško z rame, pomeril na Radanovičovo in sprožil. Šibe so zadele Radanovičovo ter prodirle skozi rebra v prsno duplino, poškodovale pljuča in srce in tudi želodec. Radanovičeva se je takoj zgrudila in je na mestu izdihnila. Radanovič je prestrašen pograbil svojega otroka in pobegnil. Stergar je pomeril s puško tudi za njim, k areti pa v puški ni bilo naboja.

Nato je Stergar dejal Mihi Pšeničniku in Jožetu Požarju, ki sta delala v bližini na svojih njivah, naj spravita Radanovičovo domov. Potem je odšel domov, odložil puško in šel javit orožnikom.

Franc Stergar je priznal dejanje. Izjavil je, da je izvršil dejanje v veliki razburjenosti in da se ničesar ne spominja. Zdravniški izvedenec dr. Alfred Fišer je izjavil, da skuša Franc Stergar simulirati duševno bolezen.

Zaslišanih je bilo več prič. Obdolženčeva žena Franciška je povedala, da je njen mož zelo nevozen, pred nekaj leti ga je zadela lehna kap in prestal je tudi težko operacijo. Od takrat je bil razdražljiv in nagle jeze. Sodišče je spoznalo Franca Stergarja za krivega zločinca umora ter ga obsodilo na 12 let robije, trajno izgubo častnih pravic in plačilo povprečnine v znesku 800 din.

Kaj je pa to?

Novo! Nič pogretega, kar zdaj Vam povem: dne januarja petega — pred »svetim Kraljem trem« — ste vsi povabljeni lepo v dvorano tja v Kazino, kjer mnogo kratkočasje bo in pa — najboljši vino. Sentpetrski Ciril-Metod pripravil kar cel koš dobroto za vaše bo želodce in prav izvrstne godce. Bodi staro, bodi mlado vse, kar zavrti se rado naj v Kazino prihiti v plesu se razveseli! Kdor pa bo doma ostal prav do smrti mu bo žal!

BETTE DAVIS, CHARLES BOYER

prvi kot igralski par v pretresljivi ljubavni drami!

Režija: ANATOL LITVAK

Produkcija: WARNER BROSS.

Kulturni pregled

Slovenska simfonična glasba

Dan pred koncem starega leta je Združenje jugoslovnskih glasbenih avtorjev (UJMA) priredilo koncert, ki je bil prvotno namenjen za 16. december. Verjetno bi bil ta datum ugodnejši za obisk koncerta, ki je na predzadnji december močno odrek, tako da je prireditelj pokazala prilično siskbo zanimanje.

Spored sam je bil dovolj pester in po izbiri avtorjev zanimiv, kakor tudi obsežen po dolžini skladb. Njegov pretežni del so zavzemala dela Slavka Osterca, čigar svojevrsna glasbena osebnost je prišla tako do tehtnega in izčrpnega izraza. Ostale skladbe sporeda, so bolj služile njegovemu delu v izpopolnitvi, saj je bilo zanimanje osredotočeno na največje delo tega večera, Osterčovo simfonijo.

Na prvem mestu je stala Osterčeva skladba »Ouverture classique«. Krepi, svečani začetni tema uspešno uvede koncertno razpoloženje; žal preide v nadaljnjem poteku v drobnjčavo in bolj ornamentalno muziciranje, čigar zanimivost s tem pa. a. Vendar je oblikovno prav uvertura najbolj koncentrirano skladateljevo delo tega sporeda in nedvomno v ozkem okviru nekoliko slabsonsko izbrane materije učinkovito. Glede načelnega stališča nasproti usmerjenosti Osterčevega sloga, ki je skupen določeni kompozicijski shemi, čije središči sta bila svojčas Praga in Dunaj, bi bilo treba daljše obrazložitve, za-

katero v ozko odmerjenem prostoru koncertnega poročila ni prostora; razvidno pa bi utegnilo biti iz mnogih mojih dosedanjih estetsko-kritičnih razmotirvanj daljšega obsega.

Druga točka večera, La jovicva simfonična pesnitev »Pesem jeseni«, je oila pričakovana z največjo napetostjo, saj se je avtor po skoraj 20letnem odmoru znova posvetil orkestralni produkciji, katero je bil zapustil s »Caprice-om«. Prvi vtis nove skladbe je prepričanje, da si je skladatelj ostal zvest v vseh karakteristkah svojega ustvarjanja: široke spevne melodične linije, jasno harmonsko kaenciranične, pastozno zasnovana zvočnost. Skoraj da je orkester prenasiten: preplet kontrapunktskih linij utrpi v jasnosti zaradi preobilenosti zvočnih barv. Ponekod se diti-rambično dvigne do zavzetnih viskov, vendar je osnovno razpoloženje skladbe otožno, odpovedno, kakor ustreza naslovnemu smislu. Interpretacija prav tej skladbi ni bila docela adekvatna in je bilo opuščenih mnogo prilik dinamičnega in ekspresivnega razmaha.

Na tretjem mestu je bila Osterčeva simfonijska, ki je prav za prav suita simfoničnih stavkov, kajti pod nazivom simfonija si običajno predstavljamo določeno oblikovno enoto, zgrajeno v doganljivi formah sonate in ostalih ustrezajočih oblik. Pravilnejši je poimaziv »Quatre piéces

Domače vesti

* **Nova grobova.** V Ljubljani je umrla ga. Ana Ocepova roj. Podpadek, vdova po prejemniku mestnega trošarskega urada v pok. Pogreb bo danes ob 16. iz kapele sv. Andreja na Zalah k Sv. Križu.

— V Ponikvah na Dolenjskem je umrl ključavničarski mojster g. Simon Justin. Pogreb bo danes ob 8. na domačem pokopališču. — Pokojnika blag spomin. Žalujemo svojim našim iskreno sožalje.

* **Ze tretje Stradivarije gosli v Jugoslaviji.** Hrvatski listi poročajo, da so spet odkrili gosli svetovno znanega godbenika Stradivariusa. To je že tretja najdba znamenitih gosli. Odkrili so jih pri karlovcem »Amerikancu«
Nikoli Pavliču. Gosli imajo na notranji strani napis »Antonius Stradivarius Cremonensis Faciebat Anno 1710« in križ z začetnicama A. S. Nikola Pavlič je kupil violino v Ameriki, v Ohlu. Našli so jo na podstrešju barake starega farmerja. V New Yorku so Pavliču ponujali za znamenito godalo dva tisoč dolarjev.

* **Dva nova črna mešana.** Zagreb. Klub mestnih svetnikov HSS v Zagrebu je prejel predlog številnih odličnih mešanov, ki želijo, da imenuje mestni svet za črna mešana mesta Zagreba znanega književnika in jezikoslovca dr. Nikolaja Andrića in slavno pevko go. Milko Trnino, ki je dohro znana tudi Slovincem, zlasti se kot vsakoletna gostja Kamnika.

Za plesne toalete

krasni vzorci in barve:

Taft svila

changeant

moiré

Svileni organdi

tul

čipke

Velour transparent

Manufaktura

F. Ks. S O U V A N

Mestni trg 24

* **Smrt uglednega hrvaškega p'avnika.** Po daljšem bolanju je umrl v Zagrebu v 76. letu starosti upokojeni predsednik upravnega sodišča g. Celso conte Cavalieri. Bil je znan pravnik, ki je napisal vrsto odličnih komentarjev k raznim zakonom, uredbam in pravilnikom. Nekaj časa je bil vršilec dolžnosti namestnika pri bivši pokrajinski upravi v Zagrebu ter banski svetnik. Pokopali so ga včeraj na Mirogoju.

FRANZ JOSEF GRENCICA
REŠ. S. št. 22365, od 18. IX. 1940 g.

* **Umetniški natečaj.** Odbor za prireditve razstave dubrovnškega pomorstva skozi stoletja je razpisal javni natečaj za izdelavo umetniške slike, ki bo lahko poslužila kot reklamni plakat in kot naslovna stran za publikacije o razstavi. Slika mora izražati na umetniški način visoki pomen in veliko važnost pomorstva skozi stoletni razvoj starega in novega Dubrovnika do današnjih dni. Tekmuje lahko vsak umetnik, slikar ali grafik. Po oceni posebnega odbora bodo razdeljene tri nagrade: 3.000, 2.000 in 1.000 din. Nagradene slike postanejo last odbora, ki si pridržuje pravico, da odkupi za 500 din posamezne ostale slike, ki postanejo njegova last. Slike je treba vpsolati omenjenemu odboru v Dubrovniku, kamor morajo prispeti do 20. t. m.

* **Anketa o hrvaški stenografiji.** V nedeljo je bila v Zagrebu letna skupščina Hrvatske stenografske družbe, ki ga vodi prof. Ivan Žilić. Poročila so navajala, da je bil lani uveden tečaj za stenografe hrvaškega sabora, ki pa je prenehal, čim se je videlo, da sabor še ne bo kmalu skil-

UJMA si je s svojim prizadevanjem, seznaniti naše občinstvo z novostmi stvaritvam domačih skladateljev, pridobila častne in pomembne zasluge za razvoj naše instrumentalne glasbe. Pobuda za te prireditve izvira od predsednika ljubljanske sekcije, prof. Slavka Osterca, na čigar ramah je slovela v glavnem tudi organizacija in idejna priprava koncertov, ki bi vsakomur zaslužili več pozornosti s strani našega občinstva, čigar skoraj redno odsotnost od teh prireditev pa gre morda v mnogem beležiti tudi na druge, zunanje ali skrite vzroke. Upam, da to ne bo zaviralo nadaljevanja v započeti akciji in da nam bo UJMA tudi v nadalje nudila priliko spoznavanja sodobne slovenske instrumentalne produkcije.

L.M.S.

ZAPISKI

STOLETNIKA MATICE HRVATSKE

Ob koncu leta je imela Matica Hrvatska v Zagrebu občni zbor. Značilno je, da je ta zbor največje hrvatske knjižne družbe in založbe odmeval tudi v političnih krogih, saj je »Hrvatski dnevnik«
odločno reagiral na govor predsednika MH dr. Lukasa, ki je razlagal na obnem zboru svoje znane teorije o samohrvatskem rasnem (i) in nacionalnem značaju. »Hrvatski dnevnik«
je vrhu teza občutil v govoru dr. Lukasa polemiko z ideologijo HSS.

Iz poročila, ki ga je podal tajnik Mirko Jurkić, je bilo posneti, da se MH živahno in velikopotezno pripravila za svojo stoletnico. V teku jubilejnih let 1941 in 1942 bo izdala med drugim obsežno delo dr. Antuna Dadinovića »Hrvatska državna in pravna povijest«. Sišićev »Pregled hrvatske povijesti«
zbornik »Zemljopis hrvatskih zemalja«
dr. Mihovila Komola »Povijest hrvatske književnosti«. Ljube Babica »Umetnost kod Hrvata u devetnaestom vijeku«, antologijo hrvatskih kla-

san. Vsekaror pa smatrajo pri prosvetnem oddelku banske oblasti v Zagrebu, da je treba stenografijo uvesti v vse srednje šole, bodi že kot obvezni ali prostovoljni predmet. Banske oblasti je pozdravila prizadevanje hrvatskih stenografov, da pride do enotne stenografije na vsem področju banovne Hrvatske. V najkrajšem času bo izvršena v ta namen posebna anketa.

* **Koliko p'rodu so imeli lani v Zagrebu.** Tudi v Zagrebu imajo večje število rojstev po predmestjih kakor pa v središču mesta. Število rojstev v preteklem letu je bilo komaj 3.500, tako da gre povečanje števila zagrebskega prebivalstva v glavnem na račun doseljencev. Umrl je lani v Zagrebu okoli 3.050 ljudi, porok je pa zabeleženih 2.653.

* **Zvešča v življenju in smrti.** V šibeni mnogo govore o dogočku v stari kmetovski družini Baranovića. V enem samem dnevu, komaj nekaj ur razlike, sta umrla zakonca Ive in Matija, stara 80 let. Naprej je podlegla žena, kmalu nato pa je od žalosti izdihnil Matija, ki je z ženo preživel pol stoletja v srečnem zakonu. Oba zglebna zakonca sta bila skupaj položena v grob, da bosta združena tudi pri večnem počitku.

* **Opozorilo CM podružnicam.** Ker Družba zaključuje svoje knjige za solarno leto, prosimo vse podružnice, ki imajo še kaj nabranega denarja za leto 1940, da ga takoj nakažejo vodstveni blagajni, ker se bodo prejeli prispevki po 15. januarju vključili za tekoče leto. (—)

* **Na pridobitne kroge naprošamo.** da naroče našo najstarejšo slovensko kulturno revijo »Ljubljanski Zvon«
za 120 din letno pri knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani. (—)

* **Pod vlak je padel.** V četrtek zjutraj so ljudje, ki so šli mimo železniškega nasipa ob Jukićevi ul. v Zagrebu opazili, da vlak, ki je pravkar vozil po nasipu, vleče s seboj nekoga človeka. Takoj so opozorili na to železniško policijo in ta je ugotovila, da gre za nesrečnega Pavla Hranjca, ki je bil namenjen na orožne vaje. Verjetno se je Pavle Hranjec vsedel na napačni vlak, in ko je hotel izstopiti, je padel pod vlak, ki ga je razmesaril.

* **Tatvina nakita.** Hamidu Česriji v Sarajevu je neki tat ukradel ves rodbinski nakit, več briljantnih prstanov, niz biserov in dve demantni broši v skupni vrednosti nad 80.000 dinarjev.

* **Cigani so jo ukradli.** Veliki Grdeljak pri Bjelevaru je doživel te dni redko senzacijo. Neki kmet je pripeljal na obično majhno gubonemo ciganko, ki pa je znala čitati in pisati. Tako so ljudje izvedeli, da je deklica ime Marica Škorjan, da je rojena v Čazmi in da so jo pred šestimi leti ukradli cigani, ko je bila ostala brez staršev in si je iskala službe. Takrat je bilo dekletce staro 9 let. Cigani so jo trpinčili, ki jo vodili s seboj po sejmiščih, kjer je morala prostiti. Šele zdaj se ji je posrečilo, da je pobegnila, ciganske tolope za zasleduje orožništvo.

* **Umor Čepuljeve pred sodiščem.** Lani v juniju je bila v Bakru umorjena stara gospa Amalija Čepuljeva. Kakor smo takrat poročali, je bilo presenečenje tem večje, ker so gospo umorili trije mladolet-

DANES

V vseh prostorih Kazine

DANES

IV.

tradicionalni veliki športni p'es

»S. K. LJUBLJANE«

Pod pokroviteljstvom starejšinskega odbora.

Plesni par: Ga. Erna Moharjeva — g. Boris Pilato. — Plesni mojster g. Trošt.

Priznani bar — odlična postrežba — solidne cene — prvovrstni jazz-Ordeon. Glede na naredbo kr. banske uprave začetek točno ob 20. Vstop brez posebnih vabil. PRIREDITVENI ODBOR

sikov, zbornik starohrvatske umetnosti itd. V svojih rednih zbirkah bo izdala MH med drugim naslednje spise: Zlatka Mil-Horvata »Lika i Krbava«, dr. Božidara Horvata »Lika i Krbava«, dr. Božidara Široke »Hrvatska narodna glasba«, Mile Budaka roman v dveh zvezkih »Ratno robije«, Alberta Hallerja eseje »Iz tujih književnosti«
Boža Lovrića roman »Traženje«, Mile Miholjevićeve novele »Za svetljom«. MH je nadalje ustanovila »Omladinsko knjižnico«, poseben program ima za »Prosvetno-politično knjižnico«, namerava pa izdajati tudi »Prijevodno knjižnico«.

Vsekaror je novi programe Matice Hrvatske prav obsežen in pričuje, da je ta knjižna družba postala največja hrvatska založba, ki po številu izdaj znatno prekaša zasebne in druge založnike. Ko se bo MH spominjala svoje stotine, bi kazalo, da bi njeni ožji sodelavci razmišljali tudi o tradicijah te hrvatske književne družbe, ki je bila v preteklosti v tesnih stikih s Slovenci in Srbi. Ni nobenega stvarnega in tudi ne čisto hrvatskega povičja, da bi se danes to sodelovanje zanemarljivo ali načelno odklanjalo. Iste vezi in isti interesi nas še vedno združujejo in nas v teh časih bolj kakor kdaj silijo k skupnosti. Mi naj bi pri pripravah za svoj jubilej upoštevala tudi ta moment.

RAZSTAVA PRIMOŽIČ.

ZEI V MARIBORU

Predbožična razstava Toše Primožiča in Zlatka Zeia v beli dvorani Sokolskega doma v Mariboru je vzbujala živahno zanimanje kulturnega občinstva. T. Primožič je razstavil trinajst olj in štiri tuše. Njegovo delo očituje realistično gledanje, enostavno tretiranje barve, ponekod s trdimi konturami in risarskim poudarkom figur. Lik ni spojen s celoto, ker ni slikarsko grajen. Odlika njegovega gledanja je v

ni fantje, dijaki iz Zagreba. Celo dni so kovali načrt, ki so ga slednje izvršili in stano gospo zadavili. Kolikšno pa je bilo njihovo presenečenje, ko so namesto pričakovanega bogastva našli v vsem stanovanju samo 2 din in 25 par. Preiskava je bila dolgotrajna. Preteklo soboto zjutraj so morali vsi trije maloletniki stopiti pred veliki senat okrožnega sodišča na Sušaku. Senat je obsojil najstarejšega na 8 let in mesec dni zapora, mlajšega pa na 8 let in 6 mesev zapora, najmlajšega pa na leto dni pobiljevalnice. V kolikor se v teku tega leta ne pobilje, se mu lahko omejuje svobode počasneje, toda najdlje do 21. leta starosti. S tem je bil pred sodiščem končan eden izmed najbolj presenečljivih dogodkov v kriminalni kroniki našega Primorja. Pravijo, da bo moralo miniti mnogo let, preden bodo ti kraji pozabili zločin, ki so ga izvršile takorekoč otroške roke.

* **Ustrelila se je z zarjavim samokresom.** Rodbinska nesreča se je pripetila te dni v vasi Repnem nedaleč Varaždina. nesreča, ki ponovno prica, da je treba z vso previžnostjo ravnati z orožjem. Če se ne razumemo nanj, je najbolje, da ga pustimo na miru. Mladi kmet Gjurjo Korpar je našel v gozdu samokres in ga prinesel domov. Ko je ostala Gjurjova žena Marija sama v sobi, je začela ogledovati zarjavlo orožje. Naenkrat se je revolver sprožil in krogla je zadela nesrečno ženo, ki je kmalu vvelikih bolečin izdihnila.

* **400 tisočakov je ukradel.** V noči na novo leto je neznan tat ukradel iz blagajne kolonijalne trgovine Mijata Lukića v Beogradu 400 tisoč dinarjev v gotovini in vse vrednostne papirje, ki so ležali v blagajni. Prepreden kopov je bil pobral iz predala v trgovini rezervne ključne blagajne in ko je zjutraj trgovec Lukić hotel izplačati nekemu svojemu prijatelju večjo vsoto denarja, je našel blagajno prazno.

Iz Ljubljane

— **Odlikovanje.** Ljubljanski rojak Mirko Zavodnik, ki vrši službo šefa občega odseka pri poštni direkciji v Skoplju, je bil odlikovan z redom sv. Save V. stopnje.

— **Up'rava policije v Ljubljani razglašča,** da so bencinske karte za letošnje prispelje in poziva vse lastnike motornih vozil, ki so svoja vozila za l. 1941 prijavili da karte lahko dvignejo. Prinesti morajo s seboj staro bencinsko karto in prometno knjižico, iz katere mora biti razvidno, da so takse plačane. Bencinske karte se lahko dvignejo vsak dan od 8. do 13. ure in izjemoma tudi v nedeljo dne 5. in 12. ter na praznik dne 6. t. m. ob 9. do 12. ure.

— **Pogreb gospe Marije Sajovičeve** bo danes popoldne ob 2. in ne ob 4., kakor je bilo včeraj po pomoti navedeno.

— **Na razstavi Dušana Petriča.** Galerija Obersonel je priredila zopet novo — že sedmo — kolektivno razstavo. Takrat vidimo dela nadarjenega mladega slikarja Dušana Petriča, ki je moral v Praški prekiniti svoje študije v trenutku, ko se je bližal višku svojega akademskega razvoja. Po vrnitvi v Slovenijo je mladi umetnik brez počivanja nadaljeval svoje delo ter je naslikal celo množico portretnih studij in drugih figuralnih studij in slik, med temi šest lastnih podskup, ki jih poznavci posebno hvalijo. Poiskal si je pa tudi krajinske motive v ljubljanski okolici, še več pa ob sinjem Jadranu. Med temi slikami posebno pozornost. Ljubljansko občinstvo opozarjamo na to zanimivo razstavo mladega slovenskega umetnika, ki po nadarjenosti zasluži da mu javnost izkaže svoje zanimanje in da ga podpre v njegovem stremljenju po izpopolnitvi. Pri vstopu je postavljen tokrat mali nabiralnik, ki tiho prisi za 1dinarski prispevek v korist obojemu medicincu. Tako je z obiskom Petričeve razstave zvezano tudi neznančno socialno dejanje, ki bo pa postalo izdatno, če bodo Ljubljančani prišli v velikem številu.

— **Na Opekarski cesti** so pred nedavnim uredili kanalizacijo. Kakor znano, ima ta velika prometna žila na ljubljanski periferiji na vsaki strani vrsto starih, ni fantje, dijaki iz Zagreba. Celo dni so kovali načrt, ki so ga slednje izvršili in stano gospo zadavili. Kolikšno pa je bilo njihovo presenečenje, ko so namesto pričakovanega bogastva našli v vsem stanovanju samo 2 din in 25 par. Preiskava je bila dolgotrajna. Preteklo soboto zjutraj so morali vsi trije maloletniki stopiti pred veliki senat okrožnega sodišča na Sušaku. Senat je obsojil najstarejšega na 8 let in mesec dni zapora, mlajšega pa na 8 let in 6 mesev zapora, najmlajšega pa na leto dni pobiljevalnice. V kolikor se v teku tega leta ne pobilje, se mu lahko omejuje svobode počasneje, toda najdlje do 21. leta starosti. S tem je bil pred sodiščem končan eden izmed najbolj presenečljivih dogodkov v kriminalni kroniki našega Primorja. Pravijo, da bo moralo miniti mnogo let, preden bodo ti kraji pozabili zločin, ki so ga izvršile takorekoč otroške roke.

— **Novi začetniški plesni tečaj** za danes in gospe se bo pričel v ponedeljek 6. t. m. ob 20. uri v Jenkovi šoli-Kazina Zvezda. Vpisovanje dnevno in zvečer pri otvoritvi. Študenti (-nje) popust. (—)

— **Ljubljanski športni klub** sporoča svojim članom, da bo redni občni zbor v petek 17. t. m. ob 20. uri v lovski sobi restavracije Slamič z običajnim dnevnim redom. Odbor. (—)

— **Na šoli Glasbene Matice** se vrši redni pouk ob 3. t. m. dalje.

— **Pevski zbor Glasbene Matice** bo imel prihodnji skupni pevski vaj v nedeljo 5. t. m. ob 10. in v torek 7. t. m. ob 20. Vaji bo vodil ravnatelj Polič. (—)

— **Vsako jutro umiram...** je mojstrsko delo med filmskimi dramami poznane ameriške Warner Bros. produkcije. To je globoka socialna drama o ječah in kazencih, ki nam na tragičen, pa vendar realen način predstavlja obupno življenje človeka, ki je izgubil vse nade na rešitev, a kljub temu ni obupal. To je film za moške pa tudi za ženske od prve do zadnje slike. Vsi, ki ga bodo gledali, bodo kakor prikovani na svoje mesto do poslednjega prizora. Film po svoji vsebini nima nikakršne moralizirajoče tendence niti kake prozorne propagande ter nima nič osladno sentimentalnega. Čisti realizem je temeljna nota tega filma, ki privablja vso pozornost gledalcev, do omam-

celoti, kjer se skuša uživati v milje nastajajočega lika. To se dobro vidi pri »Hiša v Slovenskih gorah«. »Most«
ter lepo oblikovani glavi »Deček«. Nima se slikarske in tehnične rutine, da bi znal spretno zakriti napake in »mrtve zone«, kakor se to dogaja pri drugih. Ima pa smisel za slikarsko gledanje predmeta, poleg tega, da je odlični risar.

Zlatko Zei je razstavil gvaše, akvarele in olja. V gvaših upodablja bosanske motive, ulice, džamije, stare hiše itd. Skratka razne slikovite motive. On jih rešnično, morda preveč verno podaja. Človek ima dojem, da premalo uveljavlja samega sebe in je podrejen realnosti. »Ulca III.«
»Jeseni«
ter nekateri gvaši so dobra dela, bodisi barvno kakor tudi tonko skladna in razgibana. Preveč je v njih arhitekture in premalo objektivne vsebine. Ničve pa mu ne more odrekat talenta, ki ga bo v danih prilikah sam najbolj zgovorno izpričal in vrge raz sebe očitek dilantstva.

Razvojna pot obeh razstavljalcev nam kaže s to razstavo, da imata pravico do razstavljanja, da je njuno delo pozitivno in v marsičem kvalitativno. Prof. I. Bizjak.

Prof. Umberto Urbani je priobčil v turski »Minervini«
prevod novele »Badnjak«, spisa starost slovenskih književnikov Rudolfa Franjina Magjara. — V decembru je priredil tržaški krožek diplomirani žen in umetnic večer, posvečen velikemu črnogorskomu pesniku Petru Petroviću Njegošu. Na tem večeru je imel prof. Urbani, znan kot italijanski prevajalec Njegoševga »Gorskoga vijenca«, predavanje o tem velikem duhovnem glasniku južnega Slovanstva, a dr. Cadelbert je deklamiral šest značilnih odlomkov iz »Gorskoga vijenca«.

DANES PREMIERA Warner Bros. kriminalnega filma

VSako JUTRO UMIRAM...

V gl. vlogah James Cagney in George Raft, dva velika filmska umetnika v svojih najdovršnejših igralških kreacijah. Globoka socialna drama o mladim obupancu, ki so mu propadle vse nade, pa vendar se ni obupal, da se reši iz ječe. Močna realna vsebina tega filma gane globoko slehernega gledalca!

Za mladino izpod 17 let film ni primeren!

Ob 16., 19. in 21. uri.

KINO SLOGA

Matineja danes ob 14.30. — v nedeljo in v ponedeljek ob 10.30

Cirkus bratov Marx

Zabavna in vesela filmska komedija.

ljube fantazije. To je film, pri katerem vam pridejo solze v oči... James Cagney in George Raft, dva velika filmska umetnika, se se v nobenem filmu nista tako dovršeno živela v svojo vlogo kot v tem. Film se predvaja v kinu Slogi samo nekoliko dni ter je za mladino izpod 17 let neprimeren. (—)

— **Novi pridobitve Ljubljane** so vsekaror velika trgovinska skaušča, ki so bila pred božičnimi prazniki predana svojem namenu in ki jih je dal zgraditi veletrgovce g. Ivan Gregorc na velikem dvorišču palače na Ajdovščini, v kateri je kavarna »Evropa«. Lastnica te hiše je bila neka graška zvovalnica, pred nedavnim pa jo je kupil g. Gregorc. Nova skadišča so v celoti lastništva zamislil, realiziral pa jo je g. inž. Rohrmann. Naprava stoji na dvorišču, tako da sega skladiščni peron v polkrog uod vhoda na Tyrševi do vhoda na Gosposveti cesti. Prevozna sredstva imajo tako zelo olajšan vhod odnošno izhod z dvorišča, ki ga je dal lastnik asfaltirati. Na dvorišču sta tudi dve novi garaži. Skladiščno poslopje obsega visoko pritličje, prvo in drugo nadstropje, podstrešje, klet in podklete prostore z zakloniščem. V visokem pritličju je ogromno skladišče, tlakovano z lesenimi kockami, zalitimi z asfaltom. To so t. k. zvana ladijska tla, zelo odporna in suha. Tu je tudi nova, najmoderneje urejena plinska pražarna. Srdi skladišča je veliko električno dvigalo, ki ima eno tono nosilnosti. Posebnost novih prostorov je tudi to, da prihaja glavna svetloba od zgoraj, skozi stropna okna. Polez teza je v visokem pritličju tudi najmoderneje urejena pisarna, s posebnim oddelkom za mestno kontrolo za izdajo blaga; takozvana pripravljavnica med pisarno in skladiščem, podaljšek popravilnice, soba za personal, čakalnica, potniška soba, soba za arhiv, danska in moška garderoba, šefovi delovni prostori itd. Akad. slikar Pengov je napravil tri freske, ki so odlično uspele. Prvo nadstropje, v katero vodijo široke in položne stopnice, je eno samo ogromno skladišče, prav tako drugo. P. d. strešje služi za sušilnico. Streha je etaminska in ima posebno izolirno plast proti mrazu. Visoko pritličje, prvo in drugo nadstropje imajo skupaj nad 3000 kv. m ploskve za blago. Klet sama meri nad 900 kv. m in je prav tako svetla in zračna kakor zgornji prostori. Tri metre globooko pod zemljo pa se nahaja moderno zaklonišče pred napadi iz zraka, ki ima vhod od Gosposveti cesti v Tyrševi cesti. V glavnem prostoru more iskati zavetja nad 100 ljudi. Strop je iz 60 cm debele želez betonske plošče, tako da more zdržati še tako velik pritisk, poleg teza pa ga se ojačujejo številni stebri. V vseh prostorih je napeljana centralna vodna in zračna kurjava, električna razsvetljava in vodovod. V poslopiju je še strojnica za dvigalo, poseben prostor za dišave in cela vrsta manjših prostorov, ki služijo vsak svojem namenu. Na prečelnju nove stavbe, ki je tudi v arhitektonskem pogledu zelo lepo in okusno zgrajena, bo napravil kipar Gorš dva in pol metra visok kip boginje Fortune iz dalmatinskega marmorja. Tak skadišča so za shranjevanje živih potrebna in predstavljajo za belo Ljubljano veliko pridobitev.

Objave

Za zimsko pomoč bodo uprizarili m'adinsko opereto Simončiča in Mava »Angel z avtom«. Pestro dejanje, v katerem angelčki-nagajivci plešejo in pojejo ter nagajajo sv. Petru, bo otrokom brez dvoma ugajalo.

Dar CMD. Prof. dr. Kogoj Franjo iz Zagreba je nakazal Družbi sv. Cirila in Metoda 200 din v spomin na pok. dr. Miljutina Zamnika. Iskrena hvala!

Za božičnico slepe mladine so darovali podpornemu skladu na zavoju za slepe otroke: g. Albert Ostrožnik iz Celja 200 din, Joško in Jožica Šubert in ga. Almi Urbane iz Ljubljane po 100 din, ga. Ela Hren iz Ribnice 100 din, podjetje Bala 4 pare otroških čevljev, tvrdke: Valentin Hladin, Anton Fazarinc in Franc Čuk iz Celja ter 2a razred 2. dekliške mešanske šole v Mariboru po 50 din. G. Roman Korink, prokurist tovarne Seta, je poklonil podpornemu skladu 1.000 din v spomin na blagopokojno go. soprog A. no, ki je s tem postala ustanovna članica. Da bi velikodušno darovali našli še mnogo posnemovalcev-dobrotnikov pa v imenu slepe mladine iskrena hvala. —! Uprava zavoda za slepe otroke v Kočevju.

Namesto cvetja na grob pok. tov. g. A. Grubelnika in pok. g. meščanskošolskega ravnatelja R. Pečjaka je darovalo učiteljsko državno mešanske šole v št. Vidu nad Ljubljano 300 din za šolsko kuhinjo drž. mešč. šole v istem kraju. (—)

Namesto venca na grob pok. g. Haučka Josipa je darovala gospa Neža Pravičič 100 dinarjev ženski podružnici CMD v počastitev spomina blagega pokojnika. Iskrena hvala!

Nemščine, Francoščine

se boste lahko in nagio naučili doma po dopisovanju s pomočjo nove originalne metode (po zakonu zaščiteni), ki je zasnovana na mnemotehnik (umetnosti pomnjenja) in psihodinamič. ki jo je izdelal g. Petar B. Petrovič, pisec knjige »Praktični tečaj umetnosti porunjenja«
in urednik Okultistične biblioteka. Tečaj traja 6 mesev. Mesečno predplačilo znaša 30 din. Vsakomur pošljemo brezplačno poskusno lekcijo. Okultistična biblioteka, Beograd, ček. račun 54.998. Poštni predal 876.

Iz Celja

e— Opozorilo delodajalcev. Davčna uprava v Celju razglasi: V smislu čl. 95. zakona o neposrednih davkih morajo vsi delodajalci do konca januarja ohraniti v 15 dneh po prejemu v službo nabaviti davčne karte za hišno služinčad. Delodajalec, ki ne bi nabavil pravočasno, bo kaznovan s petkratno vrednostjo davčne karte. Da se izogne določeni kazni, pozivamo vse delodajalce, da si do 31. t. m. nabavijo davčne karte za hišno služinčad.

e— Tečaj obvezne telesne vzgoje se prične šele 13. t. m. in ne 7. t. m.

e— Idejni tečaj celjske sokolske župe. V nedeljo 5. in ponedeljek 6. t. m. bo v rudarski šoli v Celju sokolski idejni tečaj. Predavali bodo priznani sokolski strokovnjaki. Opozorjamo, da lahko posetijo tečaj kot izredni slušatelji tudi naraščalniki in naraščajnice. Bratje in sestre iz Celja imajo lepo priliko, da se udeležijo predavanja, ki bodo zlasti v nedeljo dopolnile še prav posebno zanimivost.

e— Razstava sokolskega tiska. Jutri od 13. do 17. bo v prostorih celjske sokolske župe v Narodnem domu (vход s Krekove ceste) razstava sokolskega tiska. Vstopnine ni. Vabimo brate in sestre, da si ogledajo razstavo.

e— Sentlovenski oder iz St. Lovrenca pod Prožinom go postal jutri ob 16. v Zabukovici pri Grizah in bo v prihodnjem dvorani rudniške kantine Golarjevo veseloigro »Vdova Rošinka«. Vabimo občinstvo da se udeležijo predstave.

e— Celjski šahovski klub se bo odzval povabilu šahovskega prvača Posavja, šahovskega kluba v Radečah in igral v nedeljo 5. t. m. popoldne v Radečah prijateljsko tekmo na 10 deskah. Odhod iz Celja ob 13.52. Prijatelji vabljeni.

e— Umrl je v četrtek v Prečni ulici 2 v Gaberju v starosti 77 let rudarski adjunkt v p. in hišni posestnik g. Ivan Sadu. Pokojnik je bil zaveden narodnjak in splošno spoštovan mož. Pogreb bo danes ob 15. iz hiše žalosti na okoliško pokopališče. Pokojnemu bodi ohranjen lep spomin svojem naši iskreno sožalje!

e— Novorojenčka so našli zmrla. Včeraj jutraj so našli ob kolovozu blizu železniške proge na polju med Mestnim zavetiščem in Medlogo in Levem trupu novorojenčka. Očitno ga je bila mati položila na zemljo še živega in je otrok ponotni zmrl. Takoj je bila uvedena preiskava, ki naj pojasni, kdo je izvršil to nečloveško dejanje.

e— Brezposelnost je proti decembru močno narasla. Dne 1. t. m. je bilo pri celjski borzi dela v evidenci 828 brezposelnih (606 moških in 222 žensk) nasproti 582 (367 moških in 215 žensk) dne 20. decembra. Delo dobijo 1 oskrbnik, 2 hlapci, po 6 služkinj in kmečkih deklet, 5 kuharic, 2 natakarice ter po 1 sobarica in postrežnica.

e— Obnove srečke drž. razredne loterije takej v podružnici »Jutra« v Celju.

e— Osem denarnic in ročno torbico je izmaknila. Kakor smo že poročali, je celjska policija aretirala 30 letno delavčevno ženo Marijo O. z Ostrožnega pri Celju, ki je izmaknila trem ženskam tri denarnice. Na njenem stanovanju so našli sedaj še pet denarnic in žensko ročno torbico. Lastniki odnosno lastnice naj se zgledajo pri predstojništvu mestne policije v sobi štev. 44.

Iz Maribora

a— Učiteljski diplomski izpiti na državnem učiteljskem v Mariboru se začnejo v ponedeljek 13. januarja, popravni izpiti za peti letnik pa bodo v soboto 11. januarja.

a— Iz zbirke za zimsko pomoč se boč nudile siromašnim predvsem podpore v naravnih (hrana, kurivo, obleka, obutev), za delo sposobni pa se bodo zaposlili pri javnih delih. Lanskó zimo so samo za zaposlitev znašali izdatki od oktobra do aprila 563.216 din. Razen tega se je v mestni ljudski kuhinji nudilo lanskó zimo 2100 porcij brezplačne hrane. Kje so drugi izdatki? Letos potrebe naraščajo, ker so bili nekateri obrati ustavljeni oziroma obratujejo le delno in ker je draginja življenjskih potrebščin močno narasla. Ako nečemo, da nas pri vsakem koraku nadlegujejo beradi, je neobhodno potrebno, da vsi, ki količak zmogajo, darujejo po svojih močeh pobiralcem, ki v tem tednu pobirajo prispevke za zimsko pomoč.

a— Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njihovim upravičnim svojem bo vršil v neodoljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rajonskega zdravnika v nedeljo, 5. t. m. g. dr. Potrč Otmar, Maribor, Kralja Petra trg 9/II. in v ponedeljek dne 6. t. m. na praznik sv. Treh kraljev pa g. dr. Pogorje Stanko, Maribor, Prešernova ulica 18/I.

a— Smrt blage gospe. Preminila je gos. Franja Pestevska, roj. Ružička, soproga policijskega svetnika g. Pestevskega. Pokojnica je bila usmiljena žena, blaga gos. Vsi, ki so jo poznali, jo bodo ohranili v trajnem spominu. Zaljučnim svojem, zlasti g. svetniku Pestevskemu, naše najgloblje sožalje!

a— Smrt znanega Mariborčana. Umrl je znani veletrgovac g. Leopold Gusel, star 65 let, stanujoč na Koroški cesti 16. Pokojnik je bil koncilianten mož, ki se ga bo do trajno spominjali vsi številni znanci. Zaljučnim svojem naše sožalje!

a— Upravnik Narodnega gledališča g. dr. Radovan Brenčič je odpotoval v Beograd, kjer bo prisostvoval gledališki anketi, ki se je bosta udeležila tudi upravnik skopljanskega in sarajevskega gledališča. Gre za to, da bo Maribor v svoji subvenciji izenačen z ostalimi gledališči iste stopnje.

a— Iz gledališke pisarne. V fini komediji »Ljubim te« gostujeta drevi v mariborskem gledališču člana zagrebške drame g. Elvira Dragmanova in g. Mato Krković. Priporočila se nabava vstopnic v predprijavi. — Jutri popoldne »Hababuka«, zvečer »Cigan baron« (dobrodolna predstava za zimsko pomoč). — V ponedeljek popoldne ob znižanih cenah »Na dnju«, zvečer pa »Hababuka«.

a— »Scampolo« na sokolskih odrih v Studencih in na Pobrežju. Za zletni fond gojencev obrtne šole v delavnicah drž. železnice priredita sokolski društvi Studenci in Pobrežje »Scampolo« v režiji g. R. Linterja. Prva prireditev bo drevi ob 20. uri v studenskem sokolskem domu, druga pa jutri ob 16. uri v pobrežskem sokolskem domu. Iz prijaznosti sodelujejo najboljši amaterji iz vrst železničarjev ter se obeta občinstvu prav prijeten večer.

a— V sokolski ples v Mariboru. Že sedaj opozorjamo našo javnost na veliki sokolski ples, ki ga priredi meddruštveni od-

bor sokolskih društev v soboto 11. t. m. v Sokolskem domu. Sokolski ples bo v počastitev rojstnega dne Nj. Vel. kraljeve matere Marije. Kakor pretekli, tako tudi tudi predstoječi sokolski ples v Mariboru prireditelj, ki naj združi vso sokolsko javnost na področju Mariborske sokolske župe. (—)

a— V Nemčijo namenjene ovce. V ograjenem prostoru v Elmspleterjevi ulici kralji in napajajo ovce, ki jih prevažajo z daj pa zdaj iz južnejših krajev naše države čez mejo. Ovce spravljajo potem pred transportom nazaj v vagon. Čuvaj ovce v omenjenem ograjenem prostoru pa je opazil, kako so trije možakarji odpeljali dve ovci. Policija je zajela in aretirala nekoga Stanka, Franca in Jurija. Oveci so našli potem v neki veži na Meljski cesti.

a— Motnje v železniškem in avtobusnem prometu. Zaradi poledice in zmrzlega dežja so prihajali prednostnim in včeraj v Maribor vlaki z občutnimi zamudami. Tako se je nekoliko zakasnilo tudi »Jutro«, ki prihaja v Maribor z jutrnjim potniškim vlakom. Mestni avtobus, ki prihaja sicer iz Celja v Maribor redno okoli pol 23. ure, je prispel presnočnim šele ob pol 23. uri, ker ni mogel zaradi zmrzlih tal preko znane klanca pred Slovensko Bistrico. Avtobus, ki vozi v Ljutomer, je prispel prednostnim samo do Sv. Petra in se je potem vrnil v Maribor. Tudi avtobus v Mursko Soboto ni vozil.

a— Iz vinarke in sadjarske šole. Dne 6. t. m. ob devetih popoldne bo v tukašnji Vinarški in sadjarski šoli predavanje o pridelovanju zelenjave. Predaval bo banovinski višji kmet svet. Ciril Jeglič.

a— Številne žrtve poledice. Ob prednostnih poledici so številni Mariborčani padali po ulicah in se poškodovali. Nogo

si je zlomila pri padcu na poledeneli poti v Ribniškem selu devetletna delavčeva hčerka Marija Neratova. Podobna usoda je doletela 50-letnega pleskarja državnih železnic Marija Franko, ki si je zlomil levico, profesorjevo ženo Francisko Bervarjevo, ki si je pri padcu na Pristanu zlomila levo nogo, 53-letnega Franca Dominika iz Sv. Lovrenca, ki si je zlomil več rober 28-letnega studenčnega mojstra Stanke Sešerka, ki je na poledenelih tleh padel s kolesa in si zlomil levico. Vsi ponesrečenci se zdravijo v mariborski bolnišnici.

a— Zaradi utaje občinskega denarja se je moral včeraj dopoldne zagovarjati pred sodiščem bivši tajnik ruske občine L. Herge. Razprava je bila tretjič preložena.

a— Kje je denarnica z 21 stotaki. Na poti od tehnične mestne klavnice po Oreškem nabrežju pa do občinske hiše v Melju je izgubil trgovec z živino Franc Kokol denarnico z bankovci po 100 din. Pošten najditelj se naproša, da odda denar na policiji proti primerni nagradi. — Zlato zapustnik, vredno okoli 1000 din je izgubil na Aleksandrovi cesti hčerka živinodravnikinja Marija Zarnikova. — Prstan z draguljem je izgubila ga Ljudmila Veselova, soproga davčnega uradnika. Ne kupujte!

a— Kri je tekla na Podvelki in v Počehovi. V neki gostilni na Podvelki je nastal med fanti hud pretep. Na bojišču sta obležala krvava 36letni Martin Lakner, ki je bil zaboden v hrbet, glavo in desnico, ter 30letni voznik Pavel Petrovec, ki je bil zaboden v prsi in hrbet. Oba se zdravita v bolnišnici. V Dolnji Počehovi pa je bil napaden in zaboden 20letni Ivan Avguštin. Zatekel se je v bolnišnico. Za napadalca poizvedujejo.

Gospodarstvo

K povišanju državnih trošarin

V »Službenih novinah« od 1. januarja je objavljena uredba o spremembah in dopolnitvah zakona o državnih trošarin, ki je s tem dnem stopila v veljavo. O najvažnejših spremembah tega zakona smo že poročali v novoletni številki. Uredba določa v glavnem naslednje:

Trošarina na sladkor

Trošarina na sladkor je zvišana za 2 dinarja pri kilogramu. Do 1. septembra lanskega leta je znašala trošarina na sladkor v kockah ali v prahu in v stojiščih 8.05 din; s 1. septembrom lanskega leta je bila znižana na 7.55 din, sedaj pa zopet povišana za 2 din in znaša 9.55 din pri kilogramu. Trošarina na kristalni sladkor (sipo) in na ostali sladkor, surov ali rafiniran, je znašala do 1. septembra lanskega leta 7.50 din; s 1. septembrom je bila znižana na 7 din, sedaj pa je zopet povišana za 2 din in znaša 9 din pri kilogramu.

Na vse ostale vrste sladkorja ki ni izdelan iz sladkorne pese ali iz sladkornega trsa, kakor so škrobni sladkor iz sadja, grozdja, slada in krompirja, se zviša trošarina od 4 na 5 din pri kilogramu.

Ker je obenem povišan tudi skupni davek na sladkor, in sicer od 8.7 na 10.4%, bo znašala celotna podražitev sladkorja okrog 2.15 din pri kilogramu. Trošarina in poslovni davek znašata sedaj pri kilogramu sladkorja v kockah 11.10 din, pri kilogramu kristalnega sladkorja pa 10.50 din.

Trošarina na kavo

Občutno se poviša tudi trošarina na kavo, in sicer od 10 na 15 din pri kilogramu. Ker se obenem poviša skupni davek od 10 na 12%, bo znašala podražitev kave preko 6 din pri kilogramu. Če upoštevamo carino (21 din), trošarino (15 din), banovinsko trošarino, občinsko trošarino (v Ljubljani) in skupni davek, tedaj znašajo sedaj vse dajatve pri kilogramu kave preko 50 din.

Trošarine na alkoholne pijače

Občutno je tudi povišanje trošarine na pivo. Trošarina se zviša od 7.50 na 10 din od vsake hektolitrske stopnje ekstrakta, trhu tega pa je povišan skupni davek od 1.50 na 3 din od hektolitrske stopnje, tako da znaša od sedaj obremenitev s trošarino in skupnim davkom 13 din, nasproti dosedanj obremenitvi 9 din pri vsaki hektolitrski stopnji ekstrakta.

Trošarina na vino se poviša od 1 na 2 din pri litru. Trošarina na šampanjec je povišana od 10 na 15 din pri litru, pri čemer je povišan tudi skupni davek od 8.7 na 10.4%. Trošarina na fina vina (s 16% ali več odstotkov alkohola ali 5% sladkorne vsebine) pa se poviša od 3 na 5 din pri litru.

Na izvlečke (ekstrakte), esence (cvet) in eterična olja z alkoholom se poviša trošarina od 30 na 60 din pri kilogramu. Poleg tega se kakor znano pobira tudi banovinska trošarina, ki znaša 4 din od kilograma.

Trošarina na špirit in žganje

Trošarina na špirit (alkohol) ostane nespremenjena in znaša 24 din po hektolitrski stopnji alkohola. Prvi pripombi k točki 9. čl. 72 zakona pa je z novo uredbo dodana določba, ki pravi, da se ne plačuje trošarina na dehidrirani denaturirani špirit, ki se uporablja za izdelovanje domačih sredstev za pogon motorjev, ki ne vsebujejo v sebi nafnih derivatov (doslej je oprostitev veljala le za špirit, ki se meša z bencinom za pogon motorjev). Pogoje za oprostitev in uporabo bo predpisal finančni minister. Prepovedana je uporaba takega špirta za gorivo in druge vrste z grožnjo kazni od 500 do 5000 din.

Poostreni predpisi za kuhanje žganje

Do začetka lanskega leta žganje ni bilo zavezano plačilu državne trošarine, razen žganja, uvoženega iz inozemstva. Z uredbo o spremembah in dopolnitvah zakona o državnih trošarin od 22. decembra 1939 pa je bila znova uvedena državna trošarina na žganje v višini 10 din od istočasnim ukinjenju banovinske trošarine na žganje. Ta trošarina se plača, ko se žganje dá v promet in potrošilo, in jo plača prevzemnik, ki mora prevzem prijavit. Ne plačuje pa se trošarina na tisto žganje, ki ga porabijo proizvajalci za hišno potrebo.

Z novo uredbo se trošarina poviša od 10 na 16 din za hektolitrsko stopnjo alkohola. Skupaj z občinsko trošarino znaša odslej v Ljubljani obremenitev 21 din za

hektolitrsko stopnjo, to je pri 45 odstotnem žganju 9.45 din od litra.

Vrhu tega so z uredbo predpisane poostre giede proizvajanja žganja. Četrta odstavka 11. točke čl. 72 zakona o državnih trošarin se odslej glasi: Žganje in destilati, ki so podvrženi plačilu trošarine po tej točki, se smejo proizvajati samo v običajnih kotlih za žganjekuh. Brez predhodnega pregleda in odobritve finančnega ministrstva je prepovedano proizvajati žganje in destilate v posebnih napravah za žganjekuh (s kolonami, deflegatorji itd.). Kdor drugače postopa, se kaznuje z globo 500 do 5000 din. Destilati, proizvedeni iz omenjenih surovin (iz sadja in plodov), ki vsebujejo v sebi manj alkohola kakor 50% (pri sadnem žganju) odnosno 55% (pri destilatih vina) in nimajo značilnih lastnosti sadnega žganja, kakor tudi destilati z večjo vsebino alkohola nad 50, odnosno 55% pri proizvodnji, se smatrajo za špirit in spadajo glede stopnje kakor tudi v ostalem pod predpise, ki veljajo za špirit. Potemtakem se smejo takl destilati proizvajati samo v tvornicah špirta, po predpisih, ki veljajo za špirit.

Trošarina na elektriko in plin

Trošarina na električni tok, ki se uporablja za razsvetljavo, se poviša od 0.70 na 1 din od vsake kilovatne ure. Trošarina na plin za razsvetljavo pa se poviša od 0.20 na 0.30 din od kubičnega metra.

Trošarina na ocetno kislino, bencin, plinsko olje in mazilno olje

Trošarina na ocetno kislino se poviša od 4 na 8 din od enega kilograma 100 odstotne jakosti.

Trošarina na bencinsko mešanico s špiritom se poviša od 250 na 300 din; od te vsote pa pripada državni skladu 250 din (doslej 200) in državnemu skladu za javna dela 50 din. Na ceno bencina bo vplivalo tudi povišanje skupnega davka na nafto pri uvozu (od 11.7 na 15%) in skupnega davka na bencin v domačem prometu (od 2.3 na 3%), pri čemer je še upoštevati, da se odslej od skupnega davka na bencin ne odbije dokazano plačani skupni davek na surovo nafto.

Trošarina na plinsko olje je povišana od 40 na 100 din, trošarina na mazilna olja pa od 200 na 250 din. Trošarina na surovo ali neprečiščeno nafto, ki se uvaža v druge namene, ne pa za predelovanje v rafinerijah, se poviša od 40 na 100 din.

Kontrolna odškodnina

Za denaturiranje trošarinskih predmetov, ki se pušajo v promet brez plačila državne trošarine v denaturiranem stanju, se je že doslej pobirala kontrolna odškodnina 0.50 din od hektolitrske stopnje, odnosno od kilograma. Z novo uredbo je spremenjeno besedilo točke 14. čl. 72 zakona v državni trošarin, ki se odslej glasi: Za denaturiranje trošarinskih predmetov, ki se pušajo v promet brez plačila državne trošarine v denaturiranem stanju, se pobira kot kontrolna odškodnina v korist državne blagajne: 1) za špirit, namenjen za proizvodnjo kisa, 4 din od 1 hektolitrske stopnje špirta; 2) za špirit, namenjen za industrijske vrste 2 din od 1 hektolitrske stopnje špirta; 3) za gorilni špirit 1 din od 1 hektolitrske stopnje špirta. Na dehidrirani denaturirani špirit, ki se meša z bencinom, se ne pobira kontrolna odškodnina.

Na vse ostale trošarinske predmete se kot kontrolna odškodnina na denaturiranje in barvanje pobira 1 din od kilograma v korist posebnega kontrolnega fonda davčnega oddelka finančnega ministrstva, ki je v ta namen ustanovljen. Dohodki tega fonda bodo služili za materialne potrebe mehanično tehnične delavnice davčnega oddelka in za potrebe kontrolne trošarinske službe davčnega oddelka.

Popis zalag

Na dan uveljavljanja uredbe se popišejo zaloge vseh trošarinskih predmetov, obsežnih za to uredbo in sicer pri veleprodajalcih in maloprodajalcih teh predmetov. Veleprodajalci in maloprodajalci so dolžni prijaviti finančnim organom vse količine teh trošarinskih predmetov, ki jih imajo kjerkoli v zalogi. Opuštev prijave ali nepravilno prijavljanje se smatra in kaznuje kot tihotapstvo v smislu čl. 34 zakona o državnih trošarin. One količine, ki bodo na dan uveljavljanja te uredbe na potu, morajo prejemniki prijaviti takoj po prejemu. Na popisane količine se bo pobirala razlika v povišani trošarinski stopnji od 30. dne po uveljavljanju te uredbe.

Poslovanje občinskih uradov za oskrbovanje in potrošnih zajednic

Na podlagi čl. 15 uredbe o ustanovah za oskrbovanje je kmetijski minister sporazumno z naračunom, trgovskim in socialnim ministrom izdal natančnejša določila za izvajanje te uredbe.

Vsa dela, ki so po omenjeni uredbi poverjena direktiji za prehrano, bo direktija izvrševala preko svojega posebnega odseka za ustanove za oskrbo.

Posebna naloga tega odseka je: 1) da bo skrbel za ustanavljanje občinskih uradov za oskrbovanje in potrošnih zajednic pri gospodarskih podjetjih; 2) da bo skrbel, da se bo vse poslovanje teh ustanov za oskrbovanje razvijalo pravilno v duhu določenih omenjene uredbe in podrobnejših določil; 3) da bo sprejemal in pregledoval prošnje občin za kredite in posojila, da bo pripravjal odgovore za podeljevanje kreditov in posojil za podpis kmetijskemu ministru in da bo pripravil vse potrebno za sklenitev pogodb o posojilih; 4) da bo skrbel za redno in pravočasno vračanje podeljenih kreditov in posojil ter ukreten zakonite ukrepe za izterjanje zapadlih terjatev; 5) da bo skrbel za nabavo denarja, potrebnega za izvajanje uredbe; 6) da bo vodil vse potrebne knjige, sestavljal redni proračun dohodkov in izdatkov svojega poslovanja in da bo na koncu koledarskega leta sestavil sklepne letne račune, proračun dohodkov in izdatkov. Sklepni letni račun mora pregledati in odobriti kmetijski minister.

Nadzorno oblastvo za občinske urade za oskrbovanje v mestih je ban, v vseh drugih občinah pa sreski načelnik, za potrošne zajednice pa državno policijsko oblastvo, in kjer ga ni, sreski načelnik.

Občinski uradi za oskrbovanje bodo prodajali kupljena živila po natavni ceni, pridrževši doklado za režijo. Razen tega imajo občinski uradi za oskrbovanje pravico pobirati največ 2% od nabavne cene na račun stroškov za kritje morebitnih poslovnih izgub. Če bi se razdelitev izvršila preko trgovcev, združenih organizacij in konzumnih enot, sme urad trgovcem, za drugam ali potrošnim zajednicam določiti način, kako bodo razdelili blago svojim strankam, odnosno članom.

Vsa gospodarska podjetja, ki imajo v službi 50 delavcev ali več, so dolžna ustanoviti potrošne zajednice. Odbori teh zajednic bodo izdali pravilnik, ki ga je tre-

ba predložiti v odobritev pristojni splošni upravni oblasti v petih izdihih. S tem pravilnikom so uprave dolžne predpisati tudi način sodelovanja če se več podjetij združi v eno konzumno enoto. Če število delavcev in nameščenecv skupne potrošne zajednice dveh ali več podjetij prekorači 1000 potrošnikov, je enota dolžna odpri na vsak začetni tisoč članov najmanj po eno prodajalno.

Odbori potrošnih zajednic bodo po svojem konstituiranju zahtevali potrebno obratno glavnicu od vodstva podjetja in bodo dalje ravnali po določilih uredbe. O ustanovitvi potrošnih zajednic bodo podjetja obvestila direktijo za prehrano, pristojno zbornico in pristojno inspekcijo dela. Konzumnih enot niso dolžna ustanavljati podjetja, če sta dve tretjini delavcev in nameščenecv včlanjeni v obstoječe nabavljajnih združenj.

Če občine, ki morajo ustanoviti občinske urade za oskrbovanje, teh ne ustanove v predpisanim roku, bo splošna upravna oblast, pristojna po navedeni uredbi, na predlog direktije za prehrano postavila v breme občine komisarija, da ustanovi ta urad in da ga vodi. Tako ustanovljenemu uradu mora občina dati na razpolago za poslovanje potrebna sredstva. Pri zasebnih gospodarskih podjetjih, ki ne bodo ob določenem času ustanovila potrošnih zajednic, bo pristojna splošna upravna oblast na predlog pristojne inspekcije dela postavila komisarija, da bo ustanovila potrošno zajednico in jo vodil. Podjetje mora takšni potrošni zajednici dati na razpolago potrebno obratno glavnicu in po možnosti potrebne prostore za skladišče in pisarno.

Zasebna gospodarska podjetja ne morejo za vloženo obratno glavnicu pri potrošni zajednici računati nobenih obresti.

Občinski uradi za oskrbovanje in potrošne zajednice so dolžni svoje knjige v redno voditi. Občinski uradi za oskrbovanje, ki jih kreditira direktija za prehrano, smejo imeti v svojih blagajnah največ do 15.000 din gotovine, vse, kar ta znesek presega, morajo pa naložiti v krajih, kjer obstoja podružnica PAB, tej podružnici na tekoči račun. Odobren od direktije za prehrano: kjer pa te podružnice ni pa Poštni hranilnici na čekovni račun.

Gospodarske vesti

— Vodenje računa nadrobne prodaje za blago, na katero je treba plačati poslovni davek. Najnovejša uredba o spremembah in dopolnitvah zakona o skupnem davku na poslovni promet vsebuje novo določbo, ki pravi: Davčni zavezanci, ki prodajajo blago na drobno neposredno potrošnikom in morajo na to blago plačati davek na poslovni promet, morajo namesto knjig in evidenc po 1., 2. in 6. točki 4. odstavka § 9. zakona o skupnem davku na poslovni promet voditi račun nadrobne prodaje takega blaga. V zvezi s to določbo je finančno ministrstvo poslalo vsem finančnim direktijam in davčnim upravam navodilo, kjer pravi med drugim naslednje: Davčni zavezanci, ki prodajajo blago potrošnikom na drobno in morajo na to blago plačati davek na poslovni promet ter so zavezani voditi knjige in evidence po § 9. zakona o skupnem davku na poslovni promet, so oproščeni dolžnosti vodenja knjig in evidenc po točkah 1., 2. in 6. Oproščeni so torej dolžnosti, da shranjujejo kopije faktur, da vodijo račun oseb, katerim je blago prodano, ter knjigo ekspedicije takega blaga. Namesto tega morajo poleg evidenc, predvidene v zakonu o skupnem davku na poslovni promet, voditi račun nadrobne prodaje takega blaga. V ta namen morajo po vrsti svojega poslovanja otvoriti potrebne računske nadrobne prodaje, iz katerih bo razvidna celokupna vrednost blaga, ki je dana v prodajo na drobno in odškodnina, dosežena od prodaje tega blaga na drobno. Voditi pa morajo knjige in evidence po točkah 3., 4. in 5. (evidenco o porabljenih surovinah, polizdelkih in pomožnih sredstvih, nabavljenih od drugega, nadalje evidenco o porabi blaga in pomožnih sredstev, pridobljenih v samem podjetju in končno knjigo začetnega in zaključnega inventarja. Iz teh evidenc bodo kontrolni organi ugotovili količino in vrednost blaga, izdelanega za prodajo. Na podlagi primerjave s stanjem blagajne in terjatev ter zalag pa bodo ugotovili vrednost prodanega blaga.

— Načrt naredb o kontroli izvoza jaje. Direktija za zunanjo trgovino je pripravila načrt naredb o kontroli izvoza jaje, ki predvideva, da se sme izvoz jaje vršiti samo na osnovi izvoznega potrdila direktije in se ta potrdila izdajajo samo registriranim izvoznikom. Izvažati bodo smele trdke, ki se neprekinjeno tri leta bavijo z izvozom jaje in jim je to glavni posel. Poleg teh trdkih bodo lahko izvažale tudi poslovne združbe zveze in glavne združbe, če prodajajo samo blago svojih članov. Nadaljnji pogoj za registracijo je ta, da mora imeti registrirani izvoznik potrebne prostore za vskladiščenje najmanj treh vagonov jaje, za izvoz konzerviranih jaje pa je potrebno, da ima izvoznik hladilne naprave s temperaturo najmanj 15 stopinj pod ničlo. Predvidena je kavgija v višini 25.000 din. Razdelitev izvoznega kontingenta se ima izvršiti po predlogu zajednice izvoznikov jaje, ki bo ustanovljena. Direktije si pridružuje pravico, centralizirati ponudbo blaga in uvesti centralno prodajo, kakor tudi pravico, izvršiti pregled blaga za izvoz, bodisi v skladišču ali vagonih, odnosno carinskih skladiščih.

— Jugoslovenska banka izplačuje vse vire. Iz Beograda poročajo, da je direktija Jugoslovenske banke d. d. sklenila, da stavi vse stare vloge na razpolago vlagateljem, ki jih lahko takoj dvignejo pri blagajnah centralne v Zagrebu in pri podružnicah. Če se vloge ne dvignejo, se računa odslej obrestna mera za nove nevezane vloge.

— Potovane naše gospodarske delegacije v Nemčijo. Iz Beograda poročajo, da bo v teku januarja odpotovala v Nemčijo naša ožja gospodarska delegacija zaradi rešitve raznih vprašanj, ki so nastopila v trgovskem prometu med našo državo in Nemčijo po jesenskem sestanku jugoslovenskonemškega stalnega gospodarskega odbora. V glavnem gre za plačilni promet in za vprašanje cen naših, odnosno nemških izvoznih predmetov.

Borze

3. januarja
Na jugoslovenskih borzah so grški boni danes nekoliko popustili; v Ljubljani so se nudili po 41, v Beogradu pa je bil promet po 41. Tečaj na svobodnem trgu so ostali nespremenjeni.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda pri prijazni tendenci nudila po 467 (v Beogradu je bil promet po 467 — 468.75). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo zaključkov.

DEVIZE

Skozi nočni London

Vtisi nevtralnega novinarja z avtomobilske vožnje

Dopisnik nekega švicarskega lista je imel pred nekoliko dni priložnost, da na prvi deveturni vožnji skozi nočni London, ki naj bi ga, kakor ostale novinarje, ki so udeležili te vožnje, prepračala o tem, da se

delo nemoteno nadaljuje. Ob 11. ponoči so stopili potniki ob grmenju protiletalskih topov v avtobus in obiskali najprvo Waterlooško postajo. Ta postaja ima največji potniški promet v Veliki Britaniji. Kako velike so njene naprave, je najbolj razvidno iz tega, da se razprostirajo

preko površine 10 hektarjev in da so imele v februarju 1938. vsak dan

po 150.000 oseb potniškega prometa. Novinarji so se mudili dalj časa na postaji in so dobili vtis, da je promet o polnočni uri šibak, vendar pa normalen. O kakšni škodi, ki bi jo bile napravile letalske bombe, ni bilo ničesar videti, neki železniški uradnik pa je obiskovalce opozoril na

veliko jamov v bližini postaje, ki jo je izkopala bomba in ki prometa ni v ničemer ovirala.

Čeprav se je grmenje topov okrepilo in je bilo slišati iz daljave razpoke bomb, se je vodstvo po nočnem Londonu nadaljevalo po programu. Železniške osebe je svoje delo opravljalo nemoteno. Nočni

promet pa je bil po mnenju vseh obiskovalcev

znatno omejen

kajti v najmodernejši angleški železniški signalni napravi je zadostovala ena sama oseba, da je stregla vsem napravam. Postajni bife za pripadnike vseh vrst orožja, daje vojakom priložnost za spanje. Tam so poslušali nekega avstralskega vojaka, ki je igral na klavirju polnočno glasbo. Zvočniki na postaji so novinarje pozvali, naj stopijo v svoje avtobuse. Obiskali so nato

glavni poštni urad,

kjer so uradniki brez premora sortirali poštne pošiljke.

Na zadnje so na tej nočni vožnji obiskali neko tovarno, kjer so se lahko prepričali, da nemški nočni napadi niso prekinili dela. Zelo zanimiv je bil tudi obisk neke velike pekarnice, ki je obratovala s polno paro. Baš ko so bili tam, se je oglašil znak, ki je naznanjal

konec letalskega napada

V mrzli noči so odšli k Temzi, kjer so prisostvovali vaji gasilskih čolnov. Neki gasilec je švicarju tu povedal, da bi bilo v skrajnem primeru del Londona lahko preskrbeti z vodo iz Temze.

Splošni vtis, ki so ga dobili novinarji na tej vožnji, je bil ta, da se je moralo marsikaj sicer

prilagoditi vojnemu času,

vendar pa da se nočno delo, ki je potrebno za oskrbo osem milijonskega mesta, nadaljuje precej normalno.

General Dentz

novi vrhovni komisar Širije, ki je te dni prevzel svojo službo

ANEKDOTA

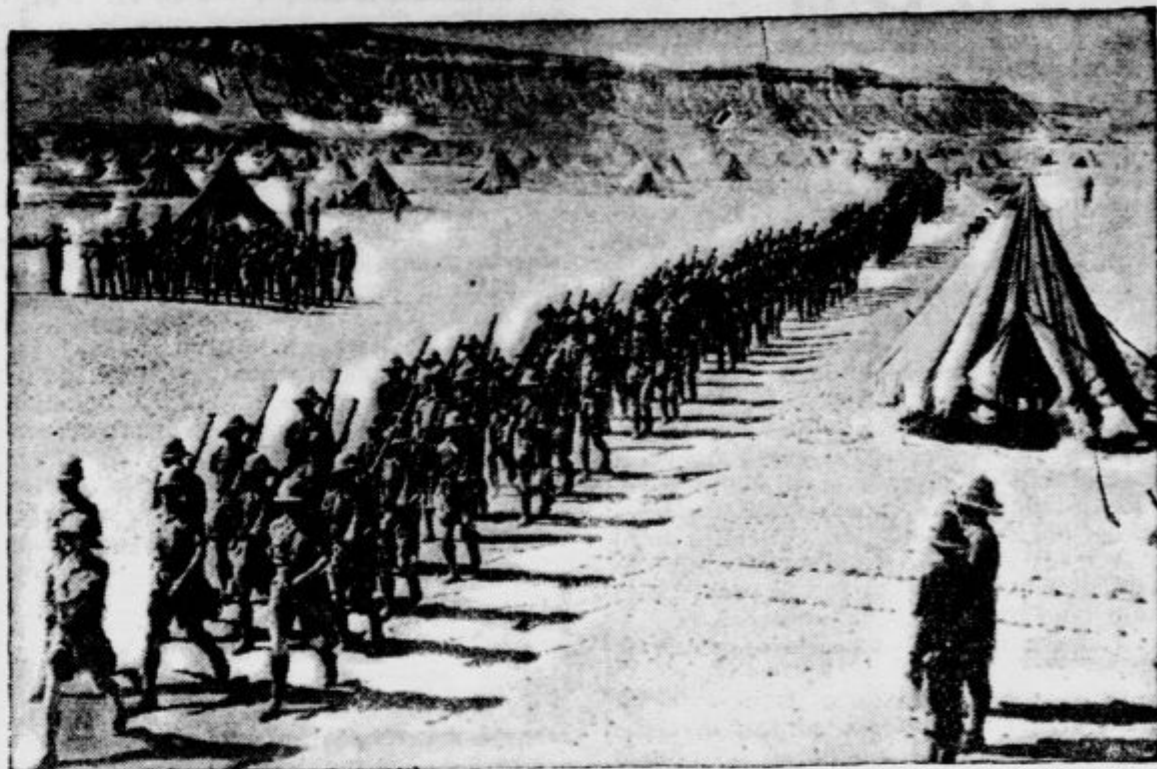
V prejšnjem stoletju sta bila dva brata, Jakob in imenu. Eden je bil genialen matematik, drugi izumitelj galvanoplastičnega postopka. Javnost je za drugega bolj vedela nego za prvega, čeprav je bil ta pomembnejši, in tako se je dogajalo, da so matematika stalno zamenjavali z galvanoplastikom. Matematik pa ni bil človek brez humorja, kadar se je spet kdo v njem zmotil, je imel navado reči: »Oprostite, jaz nisem jaz, temveč moj brat!« Nekoč ga je vprašala neka dama: »Ah, vi ste brat slovitega Jakoba?« Učenjak je odgovoril nato prisebno in precej samozavestno: »Ne, milostiva, on je moj brat!«

VSAT DAN ENA

»Gašper, nocoj se mi je sanjalo, da sva se odpeljala na smučanje.«
»Meni pa, Neža, se je sanjalo, da sva že spet doma...«
(»J. d. g. e.«)

Britanska vojska v afriški puščavi

Mimohod nekega oddelka pred posegom v ofenzivo proti Libiji

Manchester, srce Srednje Anglije

Središče svetovne trgovine z bombažem

Manchester, glavno mesto grofije Lancashire, velja za središče svetovne trgovine z bombažem. Leži kakšnih 300 km severnozhodno od Londona in šteje preko 800 tisoč prebivalcev, če ne štejemo goste naseljenih sosednjih krajev, kakor Altringham, Macclesfield, Stockport, Oldham, Salford in drugih, med katerimi ima n. pr. Oldham sam več nego 150.000 prebivalcev. Vse industrijsko ozemlje, ki mu je Manchester središče, ima najmanj 2 milijona prebivalcev.

V Manchestru je sedež najstarejših evropskih predilnic in tkalnic, od tu se je ves svet mnogo desetletij oskrboval z bombažnimi izdelki. Če je pozneje vsa ta industrija zašla v težko krizo, je iskati vzroke pač v tem, da so tudi ostale evropske dežele polagoma razvile svojo bombažno industrijo in da so angleški tekstilni industriji sami v drugem desetletju tega stoletja osnovali v Indiji mogočne tvornice, ki na podlagi cenejših delovnih moči lahko uspešno tekmujejo z manchestersko tekstilno industrijo.

Nič manj važna nego tekstilna pa je tudi manchesterska železna in strojna industrija, ki izdeluje n. pr. avtomatske stroje, ki imajo veliko vlogo za izdelovanje orožja, granat, bomb in drugih takšnih stvari. Med temi tovarnami je znana zlasti trdka Whitworth & Co. Zelo pomembna je nadalje manchesterska industrija kavčuka, kateri pripadajo n. pr. svetovno znana tovarna Dunlop Tyre Co., Firestone Rubber Co. in druge. Omeniti bi bilo končno še celo vrsto kemičnih tovarn, ki delajo danes seveda isto tako za oboroževanje.

L. 1894 so dogradili 60 km dolgi Manchesterski prekop, po katerem priplovejo parniki lahko do osrčja Manchestra, in

sicer tudi parniki, ki segajo do 8 m globoko v vodo. Ti parniki dovažajo brazilsko gumo od Amaconke do manchesterskih tovarn, z njimi pa odhajajo izgotovljeni avtomobilski obroči. Ze pred šestimi leti je znašala teža z ladjami uvoženega blaga 3 in pol milijona ton, teža na isti način izvoženega blaga pa 2 in tri četrtine milijona ton. Skupna vrednost tega blagovnega prometa je znašala 50 milijonov funtov sterlingov. K temu pa je bilo pristoiti še poldrug milijon ton blagovnega prometa z manjšimi ladjami preko drugih prekopov.

Smrt znamenitega gorskega vodnika

V starosti 70 let je umrl v Val Tornenzi Leonardo Carrel, eden izmed najbolj znanih italijanskih gorskih vodnikov. Uspelo mu je nešteto prvih vzponov v Alpah in gorovjih drugih celin. Samo na vrh Matterhorna se je povzpel šestdesetkrat. Vojvoda Abruzzi, znani raziskovalec, ga je jemal na svoje znamenite gorske poti rad s seboj. Carrel se je udeleževal v gorah še pred dvema letoma, potem je šel v pokoj.

Racioniranje živeža na Finskem

Ministrski svet v Helsinkih je določil smernice za odmero živeža na Finskem. Vsako peto govedo mora biti posiljal na razpolago državi za prehrano prebivalstva. Prav tako bo moral vsak kmet izročiti državi odvisni pridelek krompirja, namreč 8000 kg od vsakega posejanega ha zemlje.

Novi „taksiji“ v Parizu

Odkar vlada v zasedeni Franciji pomanjkanje bencina, se prevažajo petični Parizani v »taborjih«, kakršnega prikazuje pričujoča slika

Igralka ali mati?

Pametna odločitev operetne dive

Če so poročene igralke postavljene pred vprašanje, da bi se odločile za družino ali za oder, se neredko odločijo za deske, ki pomenijo svet. Tako je bilo tudi z neko operetno pevko v Filadelfiji.

Zaman jo je mož vsak dan prosil, naj bi se posvečala bolj domu in otrokom, ki sta kot enoletno in triletno dekletce rasli brez materine ljubezni. Pevka je imela za takšne prošnje gluha ušesa. Tedaj se je mož odločil za kaj nenavadno samopomoč.

Ko se je nekega večera zastor spet dvig-

nil, je pevka zagledala v klozi poleg odra moža. Poleg njega je sedela služkinja, ki je imela starejšo hčerko na kolienih. enoletno dete pa je sedelo enostavno na ograji lože. Seveda sta otročiča mater pozdravila z veselimi kriki. Ta igra se je ponavljala potem dva tedna vsak večer. Mož je sedel v klozi in malčič se navzlic materinim prošnjam seveda nista mogli premagovati, da bi je ne pozdravljali s klici. Končno se je umetnica vendarle vda, obrnila je odr hrbet in postala samo mati.

Varujte si nos!

Po zaščiti ušes in oči naj se najde še varovalo za nos

Da bi bilo treba ušesa zaščititi pred hrupom modernega časa, je že stara zahteva in prav tako se zdi mnogim potrebnost, da bi si obvarovali oči pred pretirano svetlobno reklamo. A tudi nos se z marsičem ne strinja in tako ni čudno, da je nastopil neki ameriški profesor s predlogi, naj bi svetu dali boljši — vonj, da bi si zavarovali občutljivi duhalni organ.

Kemija, pravi, nam je dala že davno možnost uporabljati blage dišave povsod, kjer bi jih potrebovali. Nič težkega ni uporabiti razpršilec dišav v javnih lokalah in dvoranah, v železniških vozovih in povsod, kjer se sestane mnogo ljudi. Toda ta pripomoček uporabljajo vse premalo. Prav tako nujno potrebno bi bilo odpraviti slab duh, ki ga pušča avtomobil in stroji vseh vrst, zlasti pa v tovarniških delavnicah.

Zdravnik bi ne smel dopustiti slabo dišočih snovi za narkozo. Uspavilom bi morali premešati snovi, ki dobro dišijo. Pri rokavicah bi morali izročiti močni duh po usnju, damske rokavice bi morale dobiti nežen parfem, kakor se to včasih tudi že dogaja. Že v pralnicah bi morali uporabljati v vodi topno, aromatično snov, ki bi odpravila duh po milu, tako da bi perilo

bilo potem prav tako dišeče, kakor čisto. Pri izdelovanju knjig bi bilo treba odpraviti duh po papirju, kleju in usnju, ki nas tako pogostoma moti pri branju novih knjig. Lahko bi mislili celo na to, da bi knjige parfemirali z lahimi dišavami, ki bi se skladale z vsebinami. Zelo važno pa bi bilo odstraniti vse slabe dišave iz kuhinj. Zakaj bi si s slabim duhom iz kuhinje kvarili tek?

Popravišči vonja bi imeli v resnici obsežno delovno področje.

Podzemski promet v Moskvi

Moskovska podzemna železnica je v teku pravkar zaključenega leta prevozila 375 milijonov potnikov, kar pomeni 44 milijonov več kakor v letu 1939. Moskovski tramvaj je lani prevozil 1.830.000 oseb.

Konec vojne že 1. 1941?

Predsednik kanadske vlade Mackenzie King je imel te dni značilen govor, v katerem je izjavil, da ni o izidu sedanje vojne nobenega dvoma. Mogoče je, da se bo vojna končala že letos, lahko pa se tudi zgodi, da se bo razširila še na nove države.

Kyösti Kallio na zadnji poti

Pogreb pokojnega predsednika Finske, Kyöstija Kallia. Njegovo krsto je neslo na mrtvaški voz osem generalov

Hulbert Footner:

27

IZGINULI RADŽA

Kriminalni roman

»Kje sta dami zdaj?« je vprašal Lee. Podpolkovnik je z glavo pokazal na vrata. »Tamle notri.«
»Jih ne bi rajši poklicali semkaj?«
Podpolkovnik je skomignil z rameni. Po njegovih mislih ni bilo v tem nobenega smisla, vendar je vstal, stopil k vratom in jih odprl.
»Pridita, prosim, semkaj,« je rekel z ne baš ljubeznivim glasom.
Gospa Morvenova in Diana sta stopili v sobo; spremljala ju je policistka. Gospa Morvenova je bila videti pobežena in zadržana. Dianino lepo lice je imelo neprediren izraz. Ko je zagledala Luka, je hitro stopila k njemu.
»Zakaj te ni bilo k nama?« je vprašala tako tiho, da jo je mogel samo on razumeti.
Luke jo je prijel za obe roki. »Niso mi dali.«
»Zasebnih pogovorov ne morem dovoliti,« je strogo rekel podpolkovnik. »Sedite, prosim.«
Gospa Morvenova se je zgrudila v naslanjač. Luke in Diana sta obstala drug zraven drugega. Mirno mu je položila roko na komolec. Podpolkovnik Walkley je čutil Leeja z očmi, kakor bi ga pozival, naj zaslúži priči.
»Ali mora biti uradnica poleg?« je ljubeznivo vprašal Lee.

Podpolkovnik je pokimal ženski in ta se je odstranila.

»Gospa Morvenova,« je Lee začel, »nič se ne bojte. Nikake obtožbe ni zoper vas. Podpolkovnik ima proti vam samo to, da nečete odgovorjati na njegova vprašanja.«

»Branim se dajati kakršen si bodi odgovor, ne da bi se posvetovala z odvetnikom,« je sovražno odvrnila.

»Ako ste nedolžni, vam vendar ni treba odvetnika.«

»Nihče me ne more siliti, da bi govorila!«
Lee se je obrnil k Diani. »Gospodična Morvenova, ali nam hočete povedati, kar moramo vedeti?«

Diana se je obrnila k Luku in tiho vprašala: »Kaj naj storim?«

»Povejte vse, kar veste,« je Luke glasno odvrnil.

Gospa Morvenova je razburjeno po-kočila. »Prepovedujem ti!« je srdito kriknila. »Tvoja mati sem. Kaj ti pomeni ta človek?«

Diana jo je široko in mirno gledala. dočler ni pobesila oči. »Odgovarjala bom na vprašanja.«
Gospa Morvenova je burno zaihčela.

»Prosim, pridite v sosednjo sobo!« je ledeno dejal podpolkovnik Walkley.

»Tega ne storim!« je zarjavela. »Svojega otoka ne pustim samemu!«

Ko je pa podpolkovnik krenil k vratom, da bi poklical policistko, se je mahoma premislila. »Potrebno dobro, govorila bom,« je hlastno dejala. »Po-

vem vam vse, kar vem. Ne dam, da bi vlačili mojo hčer v to zadevo.«

»Prav,« je odvrnil podpolkovnik. »Gospodična Morvenova, bodite tako ljubeznivi in stopite za trenutke v sosednjo sobo.«

Luke ji je stisnil roko in pustil, da je odšla.

»Pričnite z odhodom iz New Yorka,« je Lee ljubeznivo pozval ženo.

Gospa Morvenova je zvila roke in se nekaj časa nemirno ozirala sem ter tja, počasi pa se je zbrala. »Tista družba v hotelu mi ni bila prav nič všeč,« je rezko dejala. »Ljudje so bili prenavadni in tud šampanjca je bilo preveč. Diana je bi'a sicer zaročena z njegovo visokostjo, a zaradi tega n'k'akor nisem bila slepa za napake njegovega značaja. Že davno sem bila sklenila, da se mora po poroki marsikaj spremeniti...«

Lee je ošinil Luka z očmi in utajil piker nasmeš.

»Rekli so mi bili, da je paradni voz od desetih naprej vsak čas pripravljen za naju, in tako sem se odpravila s hčerjo tja. Vendar še nisva legli počivati, kajti njegova visokost je bil izrekel, da jo da bi poprej govoril z nama. Kasneje je radža tudi res prišel v voz...«

»Kdaj je bilo to?«

»Tega ne morem natančno povedati. Vsek'ko malo pred odhodom v'aka. Z njim je prišlo tudi več drugih ljudi, ki so delali priprave h'ru Midve s hčerjo sva zaradi tega ostali v svojem oddelku. Ko se je vlak prvič ustavil so tisti ljudje izstopili. Deset ali petnaest minut po tem je radža potikal na vrata in spustil sva ga noter. P'oble-

kel se je v indijska oblačila, ker mu je bilo v teh bolj udobno. Razgovarjali smo se nekaj minut in nato —

»O čem ste se razgovarjali?«

»O poslednjih pripravah za hčerino svatbo,« je nerada odgovorila. »Opravil se nama je, ker ne moreva biti navzočni pri sprejemih, rekoč, da je silno važno, da časniki ničesar ne omenijo o zaroki. Dejal je, da ga bodo po končanih uradnih slovesnostih časnikarji pozabili, na kar se z mojo hčerjo povsem na tihem poročil in to po obredu angleške visoke cerkve. Hotel je postaviti angleško vlado pred izvršeno dejstvo.«

»Hvala,« je rekel Lee. »Abdul, eden izmed služabnikov njegove visokosti, je izpovedal, da vam je dal shraniti steklenko whiskyja. Ali je tako?«

»Je. Ko je bil naš razgovor končan, me je poprosil zanj in jaz sem mu jo dala. Nato smo šli v njegovo sobo, ki je bila zraven najine.«

»Kod? Skozi spojna vrata?«

Gospa Morvenova ga je ogorčeno pogledala. »Razume se, da ne. To bi bilo skrajno neprikladno. Vrata so bila ves čas z obeh strani trdno zaklenjena. Sli smo po stanskem hodniku.«

»Seveda. In kaj se je zgodilo potem v njegovi sobi?«

»Odprl je steklenko in naju povabil, naj tudi midve popijeva kozarec, kar sva pa odbili. Nato si je sam nalil ter položil steklenko v hladilnik.«

»Zakaj je storil tako?«

»Svoj whisky je zmerom skrival, ker ni hotel, da bi njegov tajni. Sihab al Zuri kaj vedel o tem.«

»In potlej?«

BELEŽKE

„Hrvatski dnevnik“ o spremembah v vladi

„Hrvatski dnevnik“ poroča iz Beograda, da bosta najbrže takoj po pravoslavni božičnih praznikih spopolnjeni mesti ministrov prosvete in notranjih del. Prvo ministristvo vodi sedaj časno dr. Miha Krek, drugo pa predsednik vlade Dragi. Cvetković. V beograjskih političnih krogih mislijo po informacijah glasila dr. Matka, da bo ohranil slovenski del JRZ tudi v bodoče dve ministrski mesti. List ponavlja nato svoje že večkrat izraženo mnenje, da utegne ob priliki spopolnitve izpraznjenih ministrskih položajev priti tudi do manjših sprememb v ostalih resorih.

Spremembe tudi v Zagrebu?

Kakor nam poroča naš zagrebški urednik, pričakujejo v tamošnjih političnih krogih v kratkem večje spremembe na vodilnih položajih hrvatske banske oblasti. Svoje mesto bo zapustil predvsem sedanji podban dr. Krbeč, ki se bo spet posvetil profesuri upravnega prava na zagrebški univerzi. Za novega hrvatskega podbana bo po teh informacijah imenovan Srb. kakor je to na Hrvatskem že stara tradicija. Kot najresnejši kandidat za mesto podbana se navaja karlovški odvetnik dr. Vujičić, eden izmed najuglednejših članov vodstva Samostojne demokratske stranke.

Po istih informacijah bodo nadalje odstopili nekateri oddelki prestojniki, zlasti oni gospodarskih resorov. Na njihova mesta naj bi prišli vodilni funkcionarji Gospodarske sloge, ki so se že doslej praktično izkazali v organizaciji gospodarskega življenja. Sedanji predstojniki bi se vrnili na visoke šole, kjer so bili prej profesorji, ostali pa bi dobili druge visoke položaje.

„Sokolski glasnik“ o članku prof. dr. Janžekovića

Naš izveček iz članka prof. dr. Janžekovića „Ob odločilni uri“ v katoliški znanstveni reviji „Case“ je izzval splošno pozornost v jugoslovenski javnosti. Izveček so ponatisnili v krajši ali daljši obliki skoraj vsi jugoslovenski dnevniki in cela vrsta tednikov. Obirno ga je ponatisnili tudi glavno glasilo saveza Sokola kraljevine Jugoslavije „Sokolski glasnik“ z naslovom „Tako govori rodoljubni katoličin in pravi narodni svetnik.“

„Sokolski glasnik“ pristavlja k izvečku še svoj komentar, v katerem pravi med drugim: »Z največjim zadovoljstvom smo prebrali gornje besede uglednega slovenskega katoliškega duhovnika, napisane v prav tako uglednem katoliškem listu. So v članku stvari, s katerimi bi se ne mogli popolnoma strinjati, kakor je n. pr. dr. Janžekovičev pogled na narodno edinstvo. Toda kar je glavno v tem članku, je izraz pripravljenosti braniti z vsemi silami Jugoslavijo. In zato mu dajemo naše polno priznanje. Mi smo že tisočkrat naglasili, da nam je versko čustvovanje sveto in da smo pripravljeni podpreti vsako delo za versko in moralno vzgojo našega naroda, ako to delo ne tangira njegove nacionalne vzgoje in ne ubija njegove notranje odporne moči. Vedno smo bili prepričani, da ne pomeni biti dober katoličin biti slab rodoljub ali slab nacionalist. Saj so ravno najbolj ugledni predstavniki katoliške duhovščine med nami dokazali že neshetokrat, da se povsem strinjata ljubezen in vdanost do Kristusa z ljubeznijo in vdanostjo do vsega naroda...«

Nas prav nič ne moti globoka pobožnost dr. Janžekovića in njegova vdanost katoliški cerkvi in njenemu poglavarju papežu. Nasprotno, čim bolj iskrena in globoka je ta vdanost, tem globlje je tudi njegovo spoštovanje nacionalnih idealov in zvestoba narodni stvari.

Dr. Duda Bošković bo izstopil iz SDS?

Novosadski »Dan« poroča iz Pančeva, da napovedujejo tamošnji samostojni demokrati izstop voditelja vojvodinskih samostojnih demokratov dr. Duda Boškovića iz stranke. Dr. Bošković je baže o svoji nameri že pisno obvestil predsednika Kmetisko-demokratske koalicije dr. Matka in predsednika SDS min. str. dr. Budisavljevića. Svoj sklep utemeljuje dr. Bošković s tem, da so bili samostojni demokrati v Vojvodini stalno zastopani.

Tednik HSS za Dalmacijo

Iz Splita poročajo, da je tamošnja organizacija HSS sklenila izdati nov tednik mesto dosedanjega dnevnika »Hrvatski glasnik«. List bo glasilo primorskega dela HSS in bo pričel izhajati v februarju.

„Hrvatska straža“ bo izhajala še ta mesec

Zabeležili smo že, da bo zagrebška »Hrvatska straža« prenehala izhajati in da bodo pričeli izdati nov katoliški informativni dnevnik. Zgoditi bi se moralo to že z novim letom. Sedaj nam poročajo iz Zagreba, da bo novi dnevnik zaradi tehničnih težav, ki so se pojavile v zvezi z ureditvijo nove moderne tiskarne, pričel izhajati šele prve dni februarja. Dotlej bo izhajala stara »Hrvatska straža«.

Izpraševanje vesti

»Varaždinske Novosti« objavljajo uvodnik z naslovom »Naši rodoljubi«. V njem bica razne nedostatke v življenju hrvatskega človeka in pišejo med drugim: Na naših kolodvorih je pred blagajnam navadno velika stiska in drenj. Nikjer ni človeka, ki bi napravil malo reda. Smo pač disciplinirani in rodoljubno ljudstvo. Pri blagajni se blestita napisata: »Prihode« in »Odhode«. Del ljudi, ki imajo smisel za red in disciplino, potrebujejo čaka na strani, kjer je »Dohode«. Zato pa pritiskajo z vso silo od strani z napisom »Odhode« tisti, ki imajo polna usta fraz o redu in disciplini.

Na kolodvor prihaja vlak. Jurij na vagon. Ljudje se drenjajo kakor neumni. Vedina jih navadno navali na vagon drugega razreda, akoravno imajo vsi vozne listke za tretji razred. Sprevidniki imajo polne roke posla, da jih spravijo potem v tretji razred.

Imamo predpis, da je treba voziti desno. Pri nas je kljub temu še vedno 50 odstotkov voznikov, ki vozijo dosledno samo po levi strani.

Naši parniki se odpravljajo v Ameriko

Split, 3. jan. Odkar je Italija posegla v vojno, je bilo v glavnem omrtvico delovanje naše prekomorske trgovinske mornarice, ki je doslej opravljala plovo po vseh morjih zlasti po Sredozemskem. Mnogo ladij se je umaknilo v domače luke. V splitski severni luki je zadržanih precejšnje število naših ladij. Sedaj pa kažejo nekateri znaki, da bo nekaj teh ladij odplovalo v Ameriko, kjer bodo opravljale obalno službo. Na očiščeno sedaj že pripravljajo veliki tovorni parniki »Petar« in »Pavla« od družbe Marulić ter »Soline« od družbe Bulić. »Petar« krene te dni najprej na Sušak, kjer bo natovril tobak za New York. Naši paroplovni krogi se nadejajo, da bodo nekatere naše večje ladje angažirane tudi za prevoz žita na račun ameriškega Rdečega križa.

Vihar na Jadranu

Split, 3. jan. o. Ze nekaj dni vlada po vsem Primorju orkanski južni vihar. Včer je davi dosegel brzino nad 100 km na uro. Parniki imajo zaradi tega velike zamude, vendar so doslej še vsi prispeli v svoje luke in oblasti še niso prejele nikakih vesti o kakih neizgledih in nesrečah na morju. Vihar traja že tri dni.

Prekinjen promet na progi Sarajevo—Mostar

Sarajevo, 3. jan. o. Neretva je smoti zaradi odjuge močno narasla. Izstopkala je železniški most Sarajevo—Mostar in podria podporni del blizu postaje Rame, ki se je zrušil v vodo. Zaradi tega je bil promet tam prekinjen. Le potniški promet se nadaljuje s prestopanjem.

Iz carinske službe

Beograd, 3. jan. p. Premeščen je k glavni carinarnici v Novem Sadu za carinika Dimitrije Spirović, doslej v Gornji Radgoni k carinarnici v Gornji Radgoni pa Veselin Matjašević, doslej v Novem Sadu.

Napredovanje naših rezervnih oficirjev

Iz »Službenega vojnega lista« nadaljujemo objavo napredovanj rezervnih oficirjev. Napredovali so za inž.-kapetana 2. st. Emil Liler; za poročnike: Friderik Rudolf, Franc Vidmar, Anton Klemenčič, Fran Lukas, Božidar Bogataj, Franc Rožmarin, Leopold Matela, Viljem Nastran, Rafael Skrbec, Jozef Ronko, Ivan Strukelj, Ferdo Černe; za rezervnega nižjega vojnega uradnika 2. st. Josip Levart; za rezervnega nižjega vojnega uradnika 3. st. Trifun Vrabec.

Z veljavnostjo od 10. marca 1924: za rezervnega kapetana 2. st. dr. Jože Zdošek; za rezervnega poročnika Josip Kraus.

Z veljavnostjo od 23. marca 1935: za rez. kapetana 1. st. Josip Gregori.

Z veljavnostjo od 21. maja 1926: za rez. poročnika Ferdinand Meršol.

Z veljavnostjo od 6. septembra 1926: za poročnika Marjan Globočnik.

Z veljavnostjo od 17. decembra 1926: za nižjega vojnega uradnika 2. st. Karel Ahčin.

Z veljavnostjo od 17. decembra 1927: za kapetana 1. st. dr. Josip Sajovic, Ladislav Gržina, Karel Belec, Alfonz Skok, Adolf Jesih, Vinko Zahrastrnik, Ivan Tetjak, Vladimir Horvatić, dr. Joško Janež, Josip Zorko; za kapetana 2. st. dr. Živko Wolf; za poročnika: Jozo Pilar, Viktor Pravičič; za inženjerja kapetana 1. st. tehnične stroke mornarice Robert Koler.

Z veljavnostjo od 28. junija 1928: za kapetane 2. st.: Jozef Črnjč, Rihard Loran, Josip Hala, Franc Legat, Karel Bano, Leopold Tražnik, dr. Joško Arko; za poročnika Anton Mak; za nižjega vojnega uradnika 2. st. Emiljan Presker.

Z veljavnostjo od 15. avgusta 1929: za kapetana 2. st. Franc Krivec.

Z veljavnostjo od 11. aprila 1930: za poročnika: Ladislav Vanič, Franc Železnik; za nižjega vojnega uradnika 3. st. Franc Levec.

Z veljavnostjo od 28. junija 1930: za poročnika Rudolf Kučera.

Z veljavnostjo od 17. decembra 1930: za poročnike: Alojz Nečimer, Milan Buzina, Ferdinand Klein, Luka Flala; za nižjo vojno uradnika 3. st.: Venceslav Pirnat in Marjan Podmenik.

Z veljavnostjo od 28. junija 1931: za kapetane 1. st.: Franjo Vernik, Janko Grešer, Janez Triller, Franc Hajnšek, Matko Miličič, Franc Bizjak, Franc Stopar, Heribert Svetel, Ludovik Vazzaz, Viktor Rabič, Ferdo Keler, dr. Drago Bresler, dr. Dušan Rešetar, Albin Stele; za nižjega vojnega uradnika 1. st. Miroslav Mažgon.

Z veljavnostjo od 31. decembra 1931: za poročnike: Adalbert Potočnik, Viktor Švajger, Dušan Grabrijan; za nižjega vojnega uradnika 3. st. Josip Košenin.

Z veljavnostjo od 6. septembra 1932: za kapetane 1. st.: Janko Demšar, Ivan Plevnik, Rafael Trampuš, Ivan Roglič, Bogomir Wolf, David Zupan, Adolf Ivančić, dr. Janko Kalan; za nižjega vojnega tehničnega uradnika 3. st. Karel Koreniti.

Z veljavnostjo od 17. decembra 1932: za poročnike: Stanislav Čebašek, Avgust Flegar, Alojz Lenarčič, Zdenko Počkar.

Z veljavnostjo od 17. decembra 1933: za poročnike: Vladimir Tokin, Josip Šnajder; za inženjerja, poročnika tehnične stroke mornarice: Alfred Faltus in Franc Slana.

Z veljavnostjo od 31. decembra 1934: za poročnike: Albin Završnik, Makso Žitnik, Edvard Cerkenik, Ivan Repš, Danilo Kocijan.

Z veljavnostjo od 31. decembra 1935: za poročnike: Vincenc Grabnar, Franc Verčič, dr. Drago Šalek, Josip Voršič.

Z veljavnostjo od 31. decembra 1936: za poročnike: Viktor Goldberger, Ivan Šajfar, Bogomir Pregelj; za nižjega vojnega uradnika 3. st. Julij Klein.

Z veljavnostjo od 31. decembra 1937: za poročnike: Nikola Kovač, Vladimir Pilgram, Egon Horvat, Rudolf Marinić, Martin Kuharić, Franc Mileker, Miloš Storm, Rudolf Zavašnik, Franc Mihelič, Stanko Engelsberger, Martin Lenart, Viktor Čučnik.

Z veljavnostjo od 1. decembra 1938: za poročnika fregate Slavko Stepančić.

Z veljavnostjo od 31. decembra 1938: za poročnike: Alojz Botta, Viktor Šinkovec, Branko Bumber, Egon Remeč, Franc Kopač, Berivoj Stanić, Franc Hudales, Ivo Škeri, Vladimir Šterk; za nižje vojne uradnike 3. st. Nikolaj Barle, Franc Škarabot, Uroš Legat.

Z veljavnostjo od 1. decembra 1939: za poročnike: Anton Poljanec, Franc Štular, Ivan Pogačnik Ivan Luc, Ivan Bregar, Rihard Trpin, Rudolf Primožič, Stefan Švelj, Vladimir Knor, Jakob Bahar, Ivan Simončič, Franc Dovžan, Viktor Bajec, Miroslav Pavlič, Simon Pogačnik, Vincenc Preželj, Alojz Kerin, Svetopolk Pivko, Branko Kobal, Franc Deter, dr. Erik Kline, Edvard Hefler; za nižjega vojnega uradnika 3. st.: Dušan Spilčar, Aleksander Majhen, Vladimir Konič, Bogomir Svetličič.

Z veljavnostjo od 1. aprila 1940: za nižjega vojnega uradnika 3. st. Ivan Krča.

Z veljavnostjo od 6. septembra 1940: za podpolkovnika Jakob Perhavec; za kapetana 1. st. Rudolf Resnik.

Z veljavnostjo od 1. decembra 1930: za kapetana 1. st. dr. Edvard Jemec.

Z veljavnostjo od 31. avgusta 1940: za majorje: Janko Drnovšek, Ivan Lipovšček, Vinko Zorc, dr. Robert Neubauer.

Sokolstvo

Mariborska sokolska župa

Med petorico žup na ozemlju dravske banovine leži mariborska na naši severni meji. Razsegljena je na več okrožij, ki uspešno vežejo društva in čete svojega okoliša v močnejšo skupino. Število društev in čet je svoječasno presegalo sto, vendar se je v zadnjem času nekaj zmanjšalo, ker so odpadle suhe veje. So pa tudi v mariborski župi še kraji, kjer delovanje sokolskih čet ni postlano z rožicami. Toda mariborska župa je zato tem bolj kompaktno povezana po lepo izvedeni okoliščini organizaciji, ko bodo osnovana še bratstva in poverjenstva, bo organizacija dopolnjena tudi v tem pravcu.

Danes deluje v mariborski župi 48 društev in 40 čet, ki so razpodeljene v okrožja: koroško s sedežem v Slovenjem Gradcu, mariborsko, mursko (Ljutomer), pohorsko (Studenci), dravinjsko (Konjice), prekmursko (Murska Sobota), ptujsko in slovenjgoriško (Sv. Lenart). Naša severna župa ima skupno 10.778 pripadnikov, od tega 4.251 članov, 1638 članic, 1058 naraščajnikov, 675 naraščajnic, 1546 dečkov in 1610 deklic. Izmed članov je tekmovalcev 882 ali 20,9%, ter 548 tekmovalk ali 33,5%. Število vaditeljev je sicer prilično veliko, vendar ne zadovoljuje; 280 vaditeljev in 134 vadiateljice je za tako na široko razširjeno župo premajhno. Vendar skrb župa močno za vaditeljski naraščaj in je zagotovila svojim vaditeljskim solam trajno streho in internat v Mariboru v matičnem domu, kar se bo prav kmalu blagodejno poznalo po edinicah. Delo na meji se razvija smotno in zadovoljivo.

Ljubljanski Sokol je priredil 23. decembra 1940 božičnico za svojo tekmovalsko dečo, naraščaj in članstvo, ki so pomoči najpotrebnejši. Številni člani in članice ter

prijatelji društva so nam poklonili toliko daril v blagu in denarju, da smo lahko obdarili z blagom za obleke, s perilom in živili 90 najrevnejših med dečo, naraščajem in članstvom. Ob pogrnjenih mizah jim je bila prirejena božičnica z lutkovno predstavo božične igre, nakar so bili pogosteni s čajem in pecivom, ter obdarjeni z darili. Vsem, ki so pripomogli k lepo uspehi božičnici, zlasti darovalcem in članstvu, ki se je trudilo z nabiranjem daril, najprisrčnejša hvala.

Sokolsko društvo Radovljica priredi v nedeljo 5. t. m. ob 15. in na praznik 6. t. m. ob 20. uri v prid socialni akciji in za zimske pomoči špicarjevo pravilnico igro s petjem in plesom »Martin Napuheke«, ki jo uprizori naša mlada igralna družina in se nam tako prilepi predstav. Oddolžimo se plemenitemu namenu z obilnim obiskom in dajmo mladim igralcem pobude za nadaljnje delo. Komur je prilično dobro, naj prispeva za one, ki jih preganjajo lakota, beda in mraz.

Zopet nov sokolski dom. Sokolska Petrova petletka je pričela na vseh koncih in krajih kazati svoje znatne uspehe. Navedli smo v zadnjem času dolgo vrsto društev, ki so si v njenem okviru zgradila svoj lastni dom. Podoba je, da postaja ta vrsta vedno daljša. Kakor poročajo, je tudi društvo Gračanica v vzhodni Bosni v župi Tuzla na tem, da bo v doglednem času lahko razvijalo še večjo delavnost pod lastno streho. Došlo let so mariljvi bratje nabirali za dom in končno nabrali toliko, da so ga postavili in tudi pokrili. Zmanjkalo je denarja za opremo. Priidni bratje pa ne drže rok križem in obstojno upanje, da bo 6. septembra tudi ta dom poleg ostalih dovršen in predan svojemu namenu.

SPORT

Kateri so najboljši sportniki v Sloveniji?

Draguša Finčeva, članica SK Ilirije, spada tudi med nje!

Menda je prišlo kot odmev na naš včerajšnji članek, v katerem smo ponatisnili izvajanja beograjskega »Vremena« o štirih najboljših Slovincih v sportu, danes v naše uredništvo pisno naslednje vsebine:

»Ob vstopu v novo leto gledamo vsi Slovenci s ponosom na uspehe, ki so nam jih v preteklem letu priborili naši poštovni tekmovalci in tekmovalke. Zlasti nas razveseljuje uspeh plavalne sekcije SK Ilirije, ki je s svojo zadnjo zmago nad Viktorijo prešla najvišji naslov — prvaka Jugoslavije. Glavni delež za to zmago je seveda pripisati mladi prvakinji in rekorderki Draguši Finčevi, ki je s svojo sportno poštvalnostjo priborila klubu največ dragocenih točk in skup-

no z ostalimi plavalci pomagala prenesti to prvenstvo s Sušaka v Ljubljano. Naši najbolj zaslužni sportniki želimo še mnogo uspehov v njenem udejstvovanju.«

★

Tudi mi ne dvomimo, da spada Draguša Finčeva med one nekatere sportnike, ki so v lanskem sezoni največ storili za sloves našega domačega sporta. O pregledu, ki smo ga včeraj objavili iz drugega vira, smo že v naprej rekli, da ni popoln in nam je zato prav v zadoščanje, da se je izmed prijateljev našega sporta oglašil nekdo z željo, da bi se tudi ime Draguše Finčeve zapisalo med imena — najboljših sportnikov Slovenije.

Prvenstvo Celja v table-tenisu

Danes in jutri ves dan pri »Jugoslovancu« v Gaberju

SK Celje priredi danes in jutri, v nedeljo ves dan v dvorani gostilne »Jugoslovane« v Gaberju pri Celju tableteniški turnir za prvenstvo mesta Celja. Danes se prične tekmovalje ob 20., jutri pa ob 8. zjutraj. Tekmovanje bo v vseh disciplinah, in sicer za posameznike senlorje in juniorje ter za moštva in double. Razpisana sta dva prehodna pokala za single gospodov in za moštva. Nastopili bodo vsi najboljši tekmovalci iz Celja.

V nekaj vrstah

Kakor za naš božič tudi za pravoslavni božič na sportnih terenih najbrže ne bo mnogo dogodkov. Zimski sporti so zaradi južnega vremena skoraj onemogočeni, pa tudi ostali sportniki bodo večinoma legli na medvedove kože. Edino izjemo si bosta, kolikor se da zadržati pregledati, privoščila BSK in Jugoslavija, ki bosta na drugi dan božiča odigrala prijateljsko tekmo, katere dohodki so namenjeni zimski pomoči.

Beograjski listi objavljajo proglaš predsednika Srbije zveze zimskih sportov, iz katerega je razvidno, da je odpovedan prvi srbski smučarski zlet na Kopaoniku. Predsednik ugotavlja v tem proglasu, da zleta ne bo zaradi tega, ker je zveza postala popolnoma osamljena in brez podpore v svojih najpomembnejših stremeljenjih, da bi v miru delala in delovala tako, da bi bili mi vsi pripravljeni na njih. Proglas se konča s pozivom, naj zvezni klubi preko vsega tega nadaljujejo delo in napore, da se bo smučarstvo vendarle udomačilo tudi v najbolj zapuščenih gorskih vaseh našega juga. (Iz proglasa ni razvidno, kaj je neposredni vzrok te odpovedi, zdi se pa, da je tudi Srbski savez zimskih sportov zadel s prošnjami za podpore na odločilnih mestih na gluha ušesa. Op. ur.)

Splitški Hajduk bo v teku letošnjega leta slavil 30letnico obstoja. Vodilni splitski klub se že zdaj pripravlja, da bo čim dostojneje proslavil ta redki jubilej. Glavni del jubilejnega spreda bodo tvorile seveda nogometne tekme v obliki velikega turnirja, na katerem naj bi nastopila naša dva najvidnejša kluba Gradjanski in BSK, po možnosti pa še eden močnejših iz tujine, morda Ferencváros iz Budimpešte.

Madžarski ligalski klub Szeged bo od 5. do 9. t. m. odigral štiri tekme v Jugoslaviji, in sicer v nedeljo v Subotici z Bačko ter v torek in sredo dve tekni v Petrovargradu.

O svetovnem mojstru v smučskih skokih Josipu Bradu že prihajajo iz Nemčije prve vesti, da je spet v stari izvrstni formi. Nedavno je Brad nastopil med 50 konkurenti na skakalni tekmi nedaleč od Inomosta. Po dveh krasnih skokih na 49 in 47 m je bil spet daleko boljši med vsemi in je s precejšnjo razliko zasedel prvo mesto. Njegovi najnevarnejši tekmeči na tej tekmi so bili: Weller, Marr, Gusti, Berauer, Palme, Galtner in še mnogi drugi znani nemški skakalci.

Smučki trener Saares je iz svoje domovine Finske že prispel v Italijo, kjer je takoj odpotoval v Cortina d'Ampezzo, da bo prevzel trening italijanskih smučskih tekačev za letošnje tekme za svetovno prvenstvo.

Švedska drsalka Viviane Hulten je nedaleč od New Yorka doživela karambol z avtomobilom in se pri tem tako močno poškodovala, da so jo morali prepeljati v bolnišnico. Kakor zatrjujejo, ni nevarnosti za njeno življenje.

V nemških listih je izšla kratka vest, da bo mednarodna tekma vojaških smučarskih patrol v Cortini d'Ampezzo zelo močno zasedena. Med dosejati prispelimi prijavitelji je treba omeniti še prijavo Jugoslavije. Ali in koliko je ta vest resnična, se iz poročil našega tiska ne da ugotoviti. V francoskih gorskih občinah je bila pred kratkim uveljavljena uredba, po kateri je bil namesto telovadbe obvezno uveden pouk šolske dece v smučanju.

Seznam rekordov na vseh evropskih smučarskih skakalnicah kaže, da branijo norveški skakalci 86 rekordov v 16 raznih evropskih državah. Med temi rekorderji je na prvem mestu Birger Ruud z 28 rekordi, nato pa sledita njegov brat Sigmund z 12 in Reidar Andersen z 9 rekordi.

Eno minuto in pol v 18 letih

Nad 18 let je moralo poteči, preden je bil svetovni rekord v prsnem plavanju za ženske na 400 m izboljšan za 1 minuto in pol, in sicer od 7:42.2 na 6:13.2. Leta 1922 je stari rekord postavila van den Bogaert, nato pa je bil ta čas izboljšal šestnajstkrat, pri čemer je bilo udeležanih 14 plavalk. Vse te rekorderke so bile iz 9 držav, med njimi iz Anglije, Amerike, Švedske in Holandske, dokler ni leta 1928 prišla na vrsto prva Nemka (Hilda Schraeder), ki je spravila to znamko na 6:46.8. Pet let je ostalo pri tem, potem pa je zopet odšel ta svetovni rekord na Holandsko, kjer pa ni ostal dolgo, ker ga je prekosila Japonka Majehata, ki ga je branila štiri leta. Za njo ga je spet popravila druga Nemka (Marta Genenger), ki pa še zmerom ni ostala zadnja med

najboljšimi. Najprej je izboljšala njen čas 6:19.2 Švrensena iz Danske, potem Maria Lenk iz Brazilije in slednjič še Waalberg iz Holandske.

Kot zadnja v tej dolgi vrsti je pred kratkim nastopila tretja Nemka — Anni Kapell, ki je dosegla fenomenalno znamko 6:13.2 in spet povrnila to svetovno znamko nazaj v Nemčijo.

DRSALNO PRVENSTVO SLOVENIJE ODPOVEDANO

Tekmovanje za drsalno prvenstvo Slovenije, ki bi moralo biti jutri v Celju v izvedbi SK Celja, je zaradi neugodnega vremena in pomanjkanja ledu odpovedano.

KLUBSKEGA SMUČARSKEGA DNEVA V PLANICI NE BO

Smučarska sekcija SK Ilirije objavlja: Zaradi nestalnega vremena se odgodi smučarski klubski dan, ki bi se moral izvesti v dneh 5. in 6. t. m. v Planici. Nov termin bo objavljen kasneje. Iz istega razloga se odpove tudi klubski tečaj, ki bi se moral vršiti od 7. do 12. t. m. v Planici.

Iz sporeda v Mariboru. V ponedeljek 6. t. m. nastopijo na novem drsalšču v stadionu SK Železničarja v Mariboru na Tržaški cesti naši najboljši slovenski drsalci Silva Palmetova, Betetto, Biber in Thuma. Velika propaganda drsalna produkcija! Na klubski dan priredi ISSK Maribor svoje smučske tekme na Klopem vrhu, zimskosportni odsek SPD v Mariboru tekme v alpski kombinaciji pri Senjorjevem domu, SSK Maraton pri Sv. Lovrencu na Pohorju, SK Rapid pa pod Malo Kopo.

»Slovenski smučar« št. 3 je izšel dne 1. januarja na 8 straneh. Iz vsebine navajamo: Uvodni članek »Po edini poti« in članki: Sola naših sodnikov. — Bela Slovenija vas vabi. — Dogovor med SZSZ in ZFO. — Mladinski kotiček. — Jugoslovanski smučar v Rumuniji. — Na smučišča gorenjskega Črnega vrha. — Ostalo vsebino tvorijo oficijska obvestila o objave za članstvo. Posamezne številke glasila SZSZ se dobijo po din 1.50.

Snežne razmere

Poročilo TPZ v Ljubljani in Mariboru, 3. I. 1941.

Rateče — Planica 870 m: —3, sneži, 50 cm prišča;
Kranjska gora 810 m: —4, sneži, 35 cm snega, prišč, sankališče uporabno;
Podkoren, 800 m: —2, sneži, 35 cm snega;
Erjavčeva koča na Vrščici, 1515 m: —2, 40 cm snega, sneži;
Radovljica, 470 m: —2, oblačno, 23 cm snega, prišč;
Bled, 501 m: 0, oblačno, 23 cm snega;
Dom na Kofcah, 1500 m: —4, sneži, 45 cm snega, prišč;
Tržič, 496 m: —2, sneži, 20 cm snega, južen;
Jezerško, 890 m: —2, sneži, 15 cm snega, južen;
Škofja Loka, 350 m: —1, sneži, 5 cm snega
Sodražica, 550 m: —2, oblačno, 7 cm snega, južen;
Polzevo, 620 m: —3, sneži, 5 cm snega;
Valvazorjev dom, 1180 m: —3, sneži, 30 cm snega;
Ribnica na Pohorju, 715 m: —6, sneži, 8 cm snega, prišč;
Senjorjev dom, 1522 m: sneži, 55 cm snega, južen;
Rimski vrelci, 530 m: —4, sneži, 35 cm snega, prišč;
Peca, 1654 m: sneži, 45 cm snega, južen;
Maribor, 274 m: —2, sneži,

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pri-
stojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo
službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopisi
in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka
za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje
naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—
Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka
za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje
naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—

Službo dobi

Vsaka beseda 2 din; da-
vek 3 din; za dajanje
naslovov 5 din; najmanjši
znesek 20 din

Oskrbnik

ne takoj sprejme na vi-
nogradno posestvo blizu
Maribora. V postev pri-
de trazen, posten in za-
nealji vpokojenec, ki
razume razna dela v vi-
nogradu ter v kleti. —
Stanovanje brezplačno
ter primerna mesečna
plača. Ponudbe je posla-
ti na ogl. odd. Jutra pod
znanako »Vesten 132«.

Gozdar

z najmanj 5 let prakse,
ne čez 45 let star, z go-
zdarsko solo, zmožen vo-
diti in nadzirati popol-
noma samostojno gozdo-
vni vseh vrst, polno-
jarsenik, gozdnih delav-
ce in hlapce, dobi takoj
stalno mesto. V ponu-
bi je največje doverne
sile, doseganje službe
je zahtevno. Oženjen
dobi poleg prostega sta-
novanja, kurjave in
elektr. razsvetljave še
potrebne deputat, ne-
odvečen pa celo krmilo.
Ponudbe je poslati na
ogl. odd. Jutra pod
»Stajarska«.

Upokojenki

ki bi pomagal pri hiši,
dame sobo. Naslov v vseh
posl. Jutra.

Valjični mlin

išče mlinarja za takoj.
Ponudbe pod »Mlinar-
na ogl. odd. Jutra«.

Kuharico

za mizna jedila, plošče
in sendviče, perfektno
izveščano, iščejo za tak-
oj. Ponudbe pod »Ku-
harica« na ogl. odd. Ju-
tra.

Stenodaktilo-

grafka
veča tudi popolnoma
nestranska, dobi
urodno službo. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Odrvetiška pisarna«.

Mejstra

za izdelovanje bonbonov
iščejo. Veržani v dra-
gejših in boljših in
prednost. Ponudbe pro-
sim na ogl. odd. Jutra
pod »Kandata«.

Tekstilna tovarna

Mite Ristića in sin.
v Nišu sprejme za pre-
dlinico 1 nadmojstra, 1
mojstra za »strosle«
1 mojstra za »flajere«
in za kralnično ter mojstra
za »malica«. Javilo naj
se samo zanesljivo in zno-
žni reflektanti z naved-
bo zahtev in prelisti
spricval.

Šivilja

gre šivat na dom, pre-
vsem perilo in tudi dru-
go. Je pridna in pošte-
na. Naslov pustiti v ogl.
odd. Jutra.

Manufakturnist

verziran isto galanterije,
mode, konfekcije, s prakso,
pošten, agilen, s la. refe-
rencami, orožne vaje od-
služil, prosim namestitve za-
radi likvidacije trdke za
takoj. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobra
moč«.

Natakarica

mlada, pridna, išče slu-
žbo. Ponudbe na: Pepca
Golob, Ljubljana, Tyrse-
va 33.

Auto-moto

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslovov 5 din. Najmanjši
znesek 20 din

Avto

znamke Magirus, 5 ton-
ski, v zelo dobrem sta-
nju, prodam. Naslov v
vseh posl. Jutra.

Jakec Skok in Skakec

Rok Poskoki dveh navihancev
v treh poglavjih.

Prostora lokal

za trgovino, ev. s sta-
novanjem ali stanovanjem
posebel, se odda. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra
pod »Ugodno«.

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par, da-
vek 3 din, za šifro ali
dajanje naslovov 5 din
najmanjši znesek 17 din

Soba za pisarno

iščem za takoj v stro-
gem centru mesta. Vhod
iz večje ali stonpne, v
priljubljeni ali nadrop-
ju. Ponudbe pod šifro
»Gospodarska pisarna«
na ogl. odd. Jutra.

Avto

známke Magirus, 5 ton-
ski, v zelo dobrem sta-
nju, prodam. Naslov v
vseh posl. Jutra.

Jakec Skok in Skakec

Rok Poskoki dveh navihancev
v treh poglavjih.

Prostora lokal

za trgovino, ev. s sta-
novanjem ali stanovanjem
posebel, se odda. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra
pod »Ugodno«.

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par, da-
vek 3 din, za šifro ali
dajanje naslovov 5 din
najmanjši znesek 17 din

Soba za pisarno

iščem za takoj v stro-
gem centru mesta. Vhod
iz večje ali stonpne, v
priljubljeni ali nadrop-
ju. Ponudbe pod šifro
»Gospodarska pisarna«
na ogl. odd. Jutra.

Avto

známke Magirus, 5 ton-
ski, v zelo dobrem sta-
nju, prodam. Naslov v
vseh posl. Jutra.

Jakec Skok in Skakec

Rok Poskoki dveh navihancev
v treh poglavjih.

Brezplačno

zavojček
Dostavljena toaletnega
bisera na poskušajo.
Zapest po prvi uporabi.
Koža obraza in telesa
ostane čista, zdrava in
mlada. Možoljci ogrei,
nečistosti obraza izkine-
jo. Posliti za
3 din v znamkah Ke-
mikalija. Novi Sad 144
v lekarnah. drogerijah
originalni karton 40 di-
narjev.

Informacije

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslovov 5 din. Najmanjši
znesek 20 din

Ne pozabite,

da vam je za razne uslu-
ge in za preprosto
raznodelovanje in sestav-
ljanje pismen na razpo-
lago »Servis Biro«
v Ljubljani, Sv. Petra c.
27-1. Telefon 2109.

Dragocenosti

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslovov 5 din. Najmanjši
znesek 20 din

Vsakovrstno

zlatu, briljante
in srebro kupuje po naj-
višjih cenah A 30210.
Ljubljana, Franciskan-
ska ul. 3.

Stroji

Beseda 1 din, davek 3
din, za šifro ali dajanje
naslovov 5 din. Najmanjši
znesek 20 din

Kupim

varilni aparat
vitalni stroj, stružnico
vrt. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod znanako
»Dobro plačilo«.

Mizarji

Elektro-mizarji univer-
zalni stroj »Penika« 610
mm skobelne širine, fre-
za v lastni mizi z 2 mo-
dima elektromotornima
oba na dve turaji 2250
4500 obratov, 1750 kg
neto teže se prodaja
tukajšnjega skladišča tak-
oj. Ludvik Heršič, Ljub-
ljana, Cesta 29. oktobra
13, telefon 37-54.

Dopisi

Vsaka beseda 2 din; da-
vek 3 din; za dajanje
naslovov 5 din; najmanjši
znesek 20 din

Fantek

vrni se.

Dražbeni okle

V zap. stvari po pok.
Križaj Jožefi delavki iz
Ljubljane. Rožna dol-
na, Cesta II-11, se na
podlagi sklepa Okrajne-
ga sodišča v Ljubljani z
dne 2. I. 1941 i O 1163-
40-6 vrši v soboto, dne
11. januarja 1941 s pri-
četkom ob 15. uri v pi-
sarni javnega notarja
dr. Krevla Josipa v
Ljubljani, Dalmatinova
ulica št. 3.

PROSTOVOLJNA

JAVNA DRAŽBA
zap. hišnega posestva v
Rožni dolini, Cesta II-11,
vl. št. 468 k. o. Vič.
Izključna cena znaša
din 125.000. Vsak po-
pučnik mora pred pri-
četkom dražbenega na-
raka položiti jamčevino
po din 12.500 v gotovini
ali v pupilarno varnih
vrednostnih papirjih.
Ostali dražbeni pogoji
so na vpogled v pisarni
podpisane sodnega po-
verjenika med uradnimi
urami.

INSERIRAJ

V »JUTRU«

Veliko metalurškijsko podjetje,

potrebuje izkušenega

livarskega

mojstra

z dolgoletno prakso. — Prednost imajo tisti, ki so
delali pri oblikovanju in litju jeklenih lijev. Prošnje
z referencami pošljite najkasneje do 20. januarja 1941
leta, na oglasni oddelek »Jutra« pod »Metalurgija«.

Otomane

imamo zopet v veliki
izbiri na zalogi po
zelo konkurenčni cen.
tapatništvo

E. Zakrajšek,

Miklošičeva 34.

Upravni in nadzorni odbor Zadrške elektrarne

sproča žalostno vest, da je nenadoma preminul pred-
sednik upravnega odbora, gospod

Jože Hauck

Zvestega sodelavca ohranimo v trajnem spominu.
Trbovlje, dne 2. januarja 1941.

Za upravni odbor: AL. GERM

Leopold Gusel

veletrgovec
danes ponoči po dolgi, težki bolezni, za vedno zapustil.
Pogreb bo v nedeljo 5. januarja ob 15.30, iz kapele
mestnega pokopališča na Pobrežju.
Draga pokojnika bomo ohranili v trajnem
častnem spominu.
Maribor, 3. januarja 1940.

Nastavljenci trdke LEOPOLD GUSEL

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 4. Ljubim te. Izven. Znižane cene
od 20 din navzdol.

Nedelja, 5. ob 15.: Snegulčica. Mladinska
predstava. Znižane cene od 20 din
navzdol. Ob 20.: Romeo in Julija. Iz-
ven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Ponedeljek, 6. ob 15.: Princica in pastir-
ček. Mladinska predstava. Znižane ce-
ne od 20 din navzdol. Ob 20.: Ciga-
ni. Znižane cene od 20 din navzdol.

»Ljubim te« bodo igrali drevi. Zaradi
obolenj v dramskem ansambli je bila po-
trebna sprememba napovedanega reper-
toarja. »Ljubim te« so igrali kot za-
ključno predstavlo lanske sezone z izred-
nim uspehom. V delu nastopata samo dve
osebi, ki ju posebjata Vida Juvanova in
Jan. Delo je režiral dr. Krefc.

Nedelja v drami. Popoldne bo igrala
Ančka Levarjeva naslovno vlogo v Gollevi
»Snegulčica«, ki je najbolj priljublje-
na mladinska igra. Poleg tradicionalnih
oseb nastopata še dva sila zabavna razboj-
nika Frice in Frace, ki skrbita za smeh
in zabavo. V glavnih vlogah Mira Danil-
ova, Tiran, Presetnik, Lipah, Sever in Po-
tokar. Režiser C. Debevec. — Zvečer bodo
igrali Shakespeareovo tragedijo »Romeo
in Julija« z Vido Juvanovo in Janom
v naslovni vlogah. Režiser dr. Krefc.

Na sv. Tri kralje bodo igrali v drami po-
poldne Golleva mladinsko igro »Prince-
ska in pastirček« z Levarjevo in
Simčičevo v naslovni vlogah. Scensko
glasbo je komponiral dr. Cerin, režiser
prof. šest. koreografinja Nada Golleva. —
Jožek in Jožek bosta pela tudi na ta
večer aktualne kuplete, s katerimi sta
izzvala mnogo smeha in odobravanja na
Silvestrovo pri predstavi Milčinskih
»Ciganov«. V igri nastopajo vsi trje
komidi naše drame Danec, Cesar in Lipah.
ki nam jamčijo za kratkočasje in dobro
voljo. Režiser prof. šest.

OPERA
Sobota, 4.: Sabška kraljica. Premierski
abonma.

Nedelja, 5. ob 15.: Angel z avtom. Mladin-
ska opereta. Predstava na korist zim-
ske pomoči. Cene od 30 din navzdol.
Ob 20.: Travlata. Izven. Gostovanje
sopranistinja Zlate Gjungenčeve.

Ponedeljek, 6. ob 15.: Madame Butterfly.
Izven. Gostovanje Zlate Gjungenčeve.
Ob 20.: Vesele žene windsorske. Izven.
Drevi bodo peli Goldmarkovo opero
»Sabška kraljica« s Kogejevo v naslovni
in Gostičem v tenorski partiji. Po za-
slugi dirigenta, režiserja, solistov, zbora,
baleta in orkestra, predstavlja uprizoritev
»Sabške kraljice« oblikovno in vse-
binsko dognano celoto, ki si jo velja ogle-
dati. Pel bodo Ribčeva, Popov, Lupša
Sokova in Dolničar. Dirigent N. Štritar.
Režiser C. Debevec, koreograf inž. Golovin.
Solopisalka Bravničarjeva.

»Angel z avtom«. V nedeljo popoldne bo-
do ponovili Simčičevo in Mavovo mla-
dinsko opereto, v kateri nastopa poleg
opernih solistov Janka, Anžlovarja, Barbi-
čeve in Planckega, 60 otrok. Glavne otro-
ške vloge bodo igrali Marjan Gutsmandel.

OPERA
Sobota, 4.: Sabška kraljica. Premierski
abonma.

Nedelja, 5. ob 15.: Angel z avtom. Mladin-
ska opereta. Predstava na korist zim-
ske pomoči. Cene od 30 din navzdol.
Ob 20.: Travlata. Izven. Gostovanje
sopranistinja Zlate Gjungenčeve.

Ponedeljek, 6. ob 15.: Madame Butterfly.
Izven. Gostovanje Zlate Gjungenčeve.
Ob 20.: Vesele žene windsorske. Izven.
Drevi bodo peli Goldmarkovo opero
»Sabška kraljica« s Kogejevo v naslovni
in Gostičem v tenorski partiji. Po za-
slugi dirigenta, režiserja, solistov, zbora,
baleta in orkestra, predstavlja uprizoritev
»Sabške kraljice« oblikovno in vse-
binsko dognano celoto, ki si jo velja ogle-
dati. Pel bodo Ribčeva, Popov, Lupša
Sokova in Dolničar. Dirigent N. Štritar.
Režiser C. Debevec, koreograf inž. Golovin.
Solopisalka Bravničarjeva.

»Angel z avtom«. V nedeljo popoldne bo-
do ponovili Simčičevo in Mavovo mla-
dinsko opereto, v kateri nastopa poleg
opernih solistov Janka, Anžlovarja, Barbi-
čeve in Planckega, 60 otrok. Glavne otro-
ške vloge bodo igrali Marjan Gutsmandel.

OPERA
Sobota, 4.: Sabška kraljica. Premierski
abonma.

Nedelja, 5. ob 15.: Angel z avtom. Mladin-
ska opereta. Predstava na korist zim-
ske pomoči. Cene od 30 din navzdol.
Ob 20.: Travlata. Izven. Gostovanje
sopranistinja Zlate Gjungenčeve.

Ponedeljek, 6. ob 15.: Madame Butterfly.
Izven. Gostovanje Zlate Gjungenčeve.
Ob 20.: Vesele žene windsorske. Izven.
Drevi bodo peli Goldmarkovo opero
»Sabška kraljica« s Kogejevo v naslovni
in Gostičem v tenorski partiji. Po za-
slugi dirigenta, režiserja, solistov, zbora,
baleta in orkestra, predstavlja uprizoritev
»Sabške kraljice« oblikovno in vse-
binsko dognano celoto, ki si jo velja ogle-
dati. Pel bodo Ribčeva, Popov, Lupša
Sokova in Dolničar. Dirigent N. Štritar.
Režiser C. Debevec, koreograf inž. Golovin.
Solopisalka Bravničarjeva.

»Angel z avtom«. V nedeljo popoldne bo-
do ponovili Simčičevo in Mavovo mla-
dinsko opereto, v kateri nastopa poleg
opernih solistov Janka, Anžlovarja, Barbi-
čeve in Planckega, 60 otrok. Glavne otro-
ške vloge bodo igrali Marjan Gutsmandel.

OPERA
Sobota, 4.: Sabška kraljica. Premierski
abonma.

Nedelja, 5. ob 15.: Angel z avtom. Mladin-
ska opereta. Predstava na korist zim-
ske pomoči. Cene od 30 din navzdol.
Ob 20.: Travlata. Izven. Gostovanje
sopranistinja Zlate Gjungenčeve.

Ponedeljek, 6. ob 15.: Madame Butterfly.
Izven. Gostovanje Zlate Gjungenčeve.
Ob 20.: Vesele žene windsorske. Izven.
Drevi bodo peli Goldmarkovo opero
»Sabška kraljica« s Kogejevo v naslovni
in Gostičem v tenorski partiji. Po za-
slugi dirigenta, režiserja, solistov, zbora,
baleta in orkestra, predstavlja uprizoritev
»Sabške kraljice« oblikovno in vse-
binsko dognano celoto, ki si jo velja ogle-
dati. Pel bodo Ribčeva, Popov, Lupša
Sokova in Dolničar. Dirigent N. Štritar.
Režiser C. Debevec, koreograf inž. Golovin.
Solopisalka Bravničarjeva.

»Angel z avtom«. V nedeljo popoldne bo-
do ponovili Simčičevo in Mavovo mla-
dinsko opereto, v kateri nastopa poleg
opernih solistov Janka, Anžlovarja, Barbi-
čeve in Planckega, 60 otrok. Glavne otro-
ške vloge bodo igrali Marjan Gutsmandel.

OPERA
Sobota, 4.: Sabška kraljica. Premierski
abonma.

Nedelja, 5. ob 15.: Angel z avtom. Mladin-
ska opereta. Predstava na korist zim-
ske pomoči. Cene od 30 din navzdol.
Ob 20.: Travlata. Izven. Gostovanje
sopranistinja Zlate Gjungenčeve.

Ponedeljek, 6. ob 15.: Madame Butterfly.
Izven. Gostovanje Zlate Gjungenčeve.
Ob 20.: Vesele žene windsorske. Izven.
Drevi bodo peli Goldmarkovo opero
»Sabška kraljica« s Kogejevo v naslovni
in Gostičem v tenorski partiji. Po za-
slugi dirigenta, režiserja, solistov, zbora,
baleta in orkestra, predstavlja uprizoritev
»Sabške kraljice« oblikovno in vse-
binsko dognano celoto, ki si jo velja ogle-
dati. Pel bodo Ribčeva, Popov, Lupša
Sokova in Dolničar. Dirigent N. Štritar.
Režiser C. Debevec, koreograf inž. Golovin.
Solopisalka Bravničarjeva.

»Angel z avtom«. V nedeljo popoldne bo-
do ponovili Simčičevo in Mavovo mla-
dinsko opereto, v kateri nastopa poleg
opernih solistov Janka, Anžlovarja, Barbi-
čeve in Planckega, 60 otrok. Glavne otro-
ške vloge bodo igrali Marjan Gutsmandel.

OPERA
Sobota, 4.: Sabška kraljica. Premierski
abonma.

Nedelja, 5. ob 15.: Angel z avtom. Mladin-
ska opereta. Predstava na korist zim-
ske pomoči. Cene od 30 din navzdol.
Ob 20.: Travlata. Izven. Gostovanje
sopranistinja Zlate Gjungenčeve.

Ponedeljek, 6. ob 15.: Madame Butterfly.
Izven. Gostovanje Zlate Gjungenčeve.
Ob 20.: Vesele žene windsorske. Izven.
Drevi bodo peli Goldmarkovo opero
»Sabška kraljica« s Kogejevo v naslovni
in Gostičem v tenorski partiji. Po za-
slugi dirigenta, režiserja, solistov, zbora,
baleta in orkestra, predstavlja uprizoritev
»Sabške kraljice« oblikovno in vse-
binsko dognano celoto, ki si jo velja ogle-
dati. Pel bodo Ribčeva, Popov, Lupša
Sokova in Dolničar. Dirigent N. Štritar.
Režiser C. Debevec, koreograf inž. Golovin.
Solopisalka Bravničarjeva.

»Angel z avtom«. V nedeljo popoldne bo-
do ponovili Simčičevo in Mavovo mla-
dinsko opereto, v kateri nastopa poleg
opernih solistov Janka, Anžlovarja, Barbi-
čeve in Planckega, 60 otrok. Glavne otro-
ške vloge bodo igrali Marjan Gutsmandel.

OPERA
Sobota, 4.: Sabška kraljica. Premierski
abonma.

Nedelja, 5. ob 15.: Angel z avtom. Mladin-
ska opereta. Predstava na korist zim-
ske pomoči. Cene od 30 din navzdol.
Ob 20.: Travlata. Izven. Gostovanje
sopranistinja Zlate Gjungenčeve.

Ponedeljek, 6. ob 15.: Madame Butterfly.
Izven. Gostovanje Zlate Gjungenčeve.
Ob 20.: Vesele žene windsorske. Izven.
Drevi bodo peli Goldmarkovo opero
»Sabška kraljica« s Kogejevo v naslovni
in Gostičem v tenorski partiji. Po za-
slugi dirigenta, režiserja, solistov, zbora,
baleta in orkestra, predstavlja uprizoritev
»Sabške kraljice« oblikovno in vse-
binsko dognano celoto, ki si jo velja ogle-
dati. Pel bodo Ribčeva, Popov, Lupša
Sokova in Dolničar. Dirigent N. Štritar.
Režiser C. Debevec, koreograf inž. Golovin.
Solopisalka Bravničarjeva.

»Angel z avtom«. V nedeljo popoldne bo-
do ponovili Simčičevo in Mavovo mla-
dinsko opereto, v kateri nastopa poleg
opernih solistov Janka, Anžlovarja, Barbi-
čeve in Planckega, 60 otrok. Glavne otro-
ške vloge bodo igrali Marjan Gutsmandel.

OPERA
Sobota, 4.: Sabška kraljica. Premierski
abonma.

Nedelja, 5. ob 15.: Angel z avtom. Mladin-
ska opereta. Predstava na korist zim-
ske pomoči. Cene od 30 din navzdol.